

## Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi radiolain muuttamisesta

### ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että radiolakiin tehdään lakia sovellettaessa havaittujen epäkohtien ja puutteiden korjaamiseksi tarvittavat muutokset. Viestintäverkkolaitteiden markkinoille saattamista koskeva sääntely nostetaan lain tasolle ja siirretään asianmukaiseen paikkaan radiolaitteita ja telepääte-laitteita koskevan sääntelyn rinnalle. Radiolupaa koskevaan sääntelyyn lisätään valtiovierailuja koskeva poikkeussäännös. Radioamatööri- ja meriradiotutkintoa koskevasta sääntelystä poistetaan säännös, jonka mukaan tutkinnon vastaanottajan pitää olla virka- tai työsuhteessa Viestintävirastoon. Radiovies-

tinnän luottamuksellisuutta koskevaa sääntelyä selvennetään esimerkkiluettelon avulla. Sääntelyä, joka koskee päätöksentekoa taajuuksien käytöstä selvennetään. Esityksessä ehdotetaan vähäisiä muutoksia, radioluvan ehtojen muuttamisen edellytyksiin sekä radioluvan ja radiotaajuuksien varauksen peruuttamisen edellytyksiin. Lisäksi esityksessä ehdotetaan eräitä muita vähäisiä lähinnä teknisluonteisia lakimuutoksia. Lain nimike muutetaan siten, että uusi nimike on ”laki radiotaajuuksista ja telelaitteista”. Laki ehdotetaan tulevaisuudessa voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on vahvistettu.

## SISÄLLYSLUETTELO

<b>ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ .....</b>	<b>1</b>
<b>SISÄLLYSLUETTELO .....</b>	<b>2</b>
<b>YLEISPERUSTELUT.....</b>	<b>4</b>
<b>1. Johdanto.....</b>	<b>4</b>
<b>2. Nykytila.....</b>	<b>4</b>
<b>2.1. Lainsäädäntö ja käytäntö.....</b>	<b>4</b>
<b>2.1.1. Radio- ja telepäätelaitteiden markkinoille saattaminen .....</b>	<b>4</b>
<b>2.1.2. Vieraan valtion edustajan oikeus radioviestintään .....</b>	<b>5</b>
<b>2.1.3. Radioamatööri- ja meriradiotutkinto.....</b>	<b>5</b>
<b>2.1.4. Radioviestinnän luottamuksellisuus .....</b>	<b>6</b>
<b>2.1.5. Radiotaajuuksien käytöstä päättäminen.....</b>	<b>6</b>
<b>2.1.6. Radioluvan ehtojen muuttaminen .....</b>	<b>6</b>
<b>2.1.7. Radioluvan ja radiotaajuuksien varauksen peruuttaminen .....</b>	<b>6</b>
<b>2.2. Euroopan unionin lainsäädäntö .....</b>	<b>7</b>
<b>2.3. Nykytilan arviointi.....</b>	<b>7</b>
<b>3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset .....</b>	<b>8</b>
<b>4. Esityksen vaikutukset .....</b>	<b>8</b>
<b>5. Asian valmistelu.....</b>	<b>8</b>
<b>6. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja .....</b>	<b>9</b>
<b>6.1. Riippuvuus muista esityksistä.....</b>	<b>9</b>
<b>6.2. Riippuvuus kansainvälisistä velvoitteista.....</b>	<b>9</b>
<b>YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT .....</b>	<b>9</b>
<b>1. Lakiehdotuksen perustelut.....</b>	<b>9</b>
<b>1 luku Yleiset säännökset .....</b>	<b>9</b>
<b>2 luku Radiotaajuushallinto .....</b>	<b>9</b>
<b>3 luku Telulaitteiden markkinoille saattaminen .....</b>	<b>12</b>
<b>5 luku Erinäiset säännökset.....</b>	<b>14</b>
<b>2. Tarkemmat säännökset ja määräykset.....</b>	<b>15</b>
<b>3. Voimaantulo.....</b>	<b>16</b>
<b>4. Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys .....</b>	<b>16</b>
<b>4.1. Luottamuksellisen viestin suoja .....</b>	<b>16</b>
<b>4.2. Viran omaistehtävän antaminen yksityiselle.....</b>	<b>16</b>
<b>4.3. Lupaehtojen muuttaminen .....</b>	<b>16</b>
<b>4.4. Määräyksenantovaltuutus.....</b>	<b>16</b>
<b>LAKIEHDOTUS .....</b>	<b>17</b>
<b>radiolain muuttamisesta .....</b>	<b>17</b>
<b>LIITE .....</b>	<b>25</b>
<b>RINNAKKAISTEKSTI .....</b>	<b>25</b>

**radiolain muuttamisesta .....25**

## YLEISPERUSTELUT

### 1. Johdanto

Radiolaissa on säännökset radiotaajuuksien käytöstä, radio- ja telepäätelaitteiden markkinoille saattamisesta sekä näihin liittyvistä Viestintäviraston ohjaus- ja valvontatehtävistä. Esityksen tarkoituksena on korjata eräitä radiolakia sovellettaessa havaittuja epäkohtia ja puutteita. Radiolakia on arvioitu muun ohessa Liikenne- ja viestintäministeriön tilaamassa haastattelututkimuksessa (Radiolain vaikutusten arviointi, Liikenne- ja viestintäministeriön mietintöjä ja muistioita B 8/2003). Tutkimuksessa selvitettiin alan toimijoiden ja viranomaisten käsityksiä radiolaista. Tämän lisäksi Viestintävirasto on saattanut Liikenne- ja viestintäministeriön tietoon havaitsemiaan korjaustarpeita. Laissa tai sen soveltamisessa ei ole tullut esille suuria epäkohtia. Esityksessä ehdotetut lakimuutokset ovat pienenkokoisia ja pääosin teknisiä.

### 2. Nykytila

#### 2.1. Lainsäädäntö ja käytäntö

Seuraavassa selostetaan nykyisen radiolain säännöksiä siltä osin kuin säännöksiä ehdotetaan esityksessä muutettaviksi. Näistä keskeisimmät sääntelyalueet ovat laitteiden markkinoille saattaminen, radioamatööri- ja meriradiotutkimus, radioviestinnän luottamuksellisuus sekä taajuuksien käytöstä päättäminen.

##### 2.1.1. *Radio- ja telepäätelaitteiden markkinoille saattaminen*

Radiolaissa on säännökset radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden laatuvaatimuksista, vaatimustenmukaisuuden varmistamisesta, markkinoille saattamisesta ja markkinavalvonnasta. Esityksessä ehdotetaan, että sääntely laajennetaan koskemaan jäljempänä selostetta-

vin tavoin myös viestintäverkkolaitteita.

Radiolaitteella tarkoitetaan laitetta, joka käyttää radioaaltoja (matkapuhelin, matkapuhelinverkon tukiasema, radio- tai televisiovastaanotin, radio- tai televisiolähetin, radiopuhelin, johdoton puhelin, kauko-ohjattava lelu, radioaalloilla toimiva autonavain). Telepäätelaitteella tarkoitetaan laitetta, jota käytetään puhelinverkon tai muun viestintäverkon liittymässä (puhelin, faksi, tietokoneen modeemi). Laite voi olla samanaikaisesti sekä radiolaitteeksi että telepäätelaitteeksi (matkapuhelin, johdoton puhelin). Nyt radiolain soveltamisalaan lisättävällä uudella laitetypillä, viestintäverkkolaitteella, tarkoitetaan laitetta, jota käytetään viestintäverkoissa sen osana (puhelinkeskus, keskitin, muu vastaava tietoliikennettä ohjaava laite). Viestintäverkkolaitteeksi voi olla samalla radiolaitteeksi.

Yksi yhteinen piirre radiolaitteille ja telepäätelaitteille sekä viestintäverkkolaitteille on se, että ne saattavat yhtäältä aiheuttaa sähkömagneettisia häiriöitä toisille telelaitteille tai sähkölaitteille sekä toisaalta itse häiriintyä toisista telelaitteista tai sähkölaitteista. Laitteita koskeva erityinen sääntelyn tarve johtuu muun ohessa tästä häirintätaipumuksesta ja häiriöalttiudesta. Sääntelyn tarkoituksena on tietyt häiriöpäästöjä ja häiriön sietoa koskevat laatuvaatimukset asettamalla huolehtia siitä että käyttäjät saavat käyttöönsä häiriöttömästi toimivia laitteita.

Radiolaissa olevat radio- ja telepäätelaitteiden laatuvaatimukset sääntelevät sähkömagneettisen häiriöalttiuden eli niin sanottujen EMC -vaatimusten (Electro Magnetic Compatibility - sähkömagneettinen yhteensopivuus) lisäksi myös esimerkiksi laitteiden turvallisuutta ja taajuuksien tehokasta käyttöä. Laitteiden vaatimustenmukaisuuden varmistaminen tapahtuu radiolain mukaan valtaosin laitevalmistajan omin toimenpitein. Laitevalmistaja ilmoittaa niin sanotulla valmistajan vakuutuksella tuotteensa olevan laatuvaatimusten mukainen ja tekee tästä osoitukseksi tuotteeseen erityisen CE -merkin ja muut säädetyt merkinnät. Helpoin ja käytännössä yleisin tapa vaatimusten täyttämiseksi on

valmistaa tuote niin sanottujen harmonisointujen standardien mukaisesti. Eräissä tapauksissa valmistajan on käytettävä riippumaton arviointilaitosta vaatimustenmukaisuuden varmentamisessa esimerkiksi radiolähettimen testausohjelman määrittelemiseksi tai valmistajan teknisen dokumentaation arvioimiseksi. Viestintäviraston tehtävänä on valvoa lain noudattamista. Valvonta tapahtuu jälkikäteisin keinoin valvomalla markkinoilla olevia laitteita. Viestintävirastolla on laajat tiedonsaanti- ja tarkastusoikeudet valvonta-tehtäviensä suorittamiseksi.

Nykyinen radiolaki ja sen nojalla annetut Viestintäviraston määräykset koskevat radiolaitteita ja telepätelaitteita. Kokonaisilta viestintäverkoilta vaadittavista ominaisuuksista on säännöksiä viestintämarkkinalaissa ja sen nojalla annetuissa Viestintäviraston määräyksissä. Yksittäisten viestintäverkkolaitteiden laatuvaatimuksista, vaatimustenmukaisuuden varmistamisesta, markkinoille saattamisesta ja markkinavalvonnasta ei ole säännöksiä kummassakaan edellä mainituissa laissa.

Radio- ja telepätelaitteita koskevat radiolain nykyiset säännökset sekä esityksessä ehdotettu soveltamisalan laajennus verkkolaitteisiin perustuvat kahteen Suomessa jo voimaansaatettuun direktiiviin. Direktiivien sisältöä ja keskinäistä suhdetta on selostettu jäljempänä kappaleessa 2.2.

### *2.1.2. Vieraan valtion edustajan oikeus radioviestintään*

Radioluvasta on säännökset radiolain 7 §:ssä. Pykälän mukaan muilla kuin yhteis-taajuuksilla toimivan radiolähettimen hallussapitoon ja käyttöön tarvitaan pääsääntöisesti Viestintäviraston lupa. Radiolain 7 §:n 5 momentissa on erityinen radiolupaa koskeva poikkeussäännös. Mainitun säännöksen mukaan vieraan valtion poliisimiehen ei tarvitse radiolupaa radiolähettimen hallussapitoon ja käyttöön tietyissä takaa-ajotilanteissa ja rajan yli tapahtuvassa tarkkailussa. Sääntelyn taustalla ovat poliisitoiminnan tehokkuuteen liittyvät käytännön tarkoituksenmukaisuussyt. Muita erityisiä vieraan valtion edustajaa koskevia radioluvasta vapauttavia poikkeus-

säännöksiä radiolaissa ei ole. Vieraan valtion edustajia koskee kuitenkin myös 7 §:n 4 momentin säännös, jonka mukaan Viestintävirasto voi hyväksyä radioluvaksi vieraan valtion toimivaltaisen viranomaisen myöntämän luvan, oikeutuksen tai käyttöoikeuden. Tätä säännöstä sovelletaan myös 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin vieraan valtion sota-aluksen, sotilasilma-aluksen ja muun yksinomaan valtion tarkoitukseen käytettävän ilma-aluksen radiolaitteisiin.

### *2.1.3. Radioamatööri- ja meriradiotutkimus*

Radioamatööri- ja meriradiotutkinnosta on säännökset radiolain 15 §:ssä. Pykälän mukaan radiolähetintä meriradio- tai radioamatööriviestintään käyttävällä on oltava Viestintäviraston myöntämä pätevyystodistus. Pätevyystodistuksen saamiseksi on suoritettava pätevyystutkimus. Tutkinnossa on osoitettava kyseiseen radioviestintään lajiin liittyvien sääntöjen, ohjeiden ja laitteiden tuntemus sekä tarvittava kielitaito. Viestintävirasto määrää tutkintovaatimukset sekä tutkinnon vastaanottajat. Tutkinnon vastaanottajien on oltava virka- tai työsuhteessa Viestintävirastoon. Näitä tutkintosäännöksiä sovelletaan myös 16 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun kelpoisuustutkimus, jolla osoitetaan pätevyyden ylläpitäminen meriradioviestinnässä.

Tutkinnon vastaanottajan tehtävänä on järjestää tutkintoja eri paikkakunnilla Suomessa. Viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset tutkintovaatimuksista. Käytännössä esimerkiksi radioamatööritutkimus koostuu kirjallisista monivalintakysymyksistä ja valmiista mallivastauksista. Tutkinnon hyväksytyt suorittaminen edellyttää tiettyä määrää oikeita vastauksia esitettyihin kysymyksiin. Tutkinnon vastaanottaja ei suunnittele itse kysymyksiä eikä käytä itsenäistä harkintavaltaa vastauksia arvioitaessa. Meriradiotutkinnossa tutkinnon vastaanottajan asema on itsenäisempi. Tutkinnossa hylätty voi vaatia tutkintosuorituksensa arvioinnin oikaisua Viestintävirastolta. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa lisäksi hakea muutosta.

Viestintäviraston määräämät tutkinnon vastaanottajat pitävät joko säännöllisin väliajoin tai tarpeen vaatiessa pätevyystutkintoja omilla paikkakunnillaan eri puolilla Suomea. Tutkinnon vastaanottajien työsuhte Viestintävirastoon kattaa ainoastaan tutkinnon vastaanottamiseen liittyvät työtehtävät. Vuonna 2002 meriradiotutkintoja vastaanotettiin 1405 ja radioamatööritutkintoja 406 eli yhteensä 1811 tutkintoa.

#### 2.1.4. *Radioviestinnän luottamuksellisuus*

Radioviestinnän luottamuksellisuudesta on säännökset radiolain 37 §:ssä. Pykälän mukaan radioviestintä on luottamuksellista, jollei sitä ole tarkoitettu yleisesti vastaanotettavaksi. Se mitä yleisesti vastaanotettavaksi tarkoitettulla viestinnällä pykälässä tarkoitetaan on kuitenkin jossain määrin tulkinnanvaraista. Lain esitöissä (HE 80/2001 ja LiVM 6/2001) asiaa on käsitelty niukasti. Pykälästä puuttuu esimerkkiluettelo tyypillisistä radioviestinnän muodoista, joissa välitettävä viestintä ei ole luottamuksellista. Osa radioviestintälaitteista on sellaisia, että toisten käyttäjien kuunteleminen on täysin vaivatonta eikä edellytä mitään erityisiä toimenpiteitä tai taitoja.

#### 2.1.5. *Radiotaajuuksien käytöstä päättäminen*

Radiotaajuuksien käyttöä koskevasta päätösvallasta on säännökset radiolain 6 §:ssä. Pykälän 1 momentin mukaan Viestintävirasto määrää radiotaajuuksien käytöstä eri käyttötarkoituksiin. Pykälän 2 momentin mukaan Valtioneuvosto kuitenkin vahvistaa toimilupaa edellyttävään teletoimintaan sekä televisio- ja radiotoiminnan harjoittamiseen määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelman. Muihin käyttötarkoituksiin määrättyjen taajuusalueiden jakamisesta käyttäjille päättää Viestintävirasto.

Lisäksi on huomattava, että radiolain 7 §:ssä tarkoitettua radioluvan myöntää Viestintävirasto. Radioluvalla osoitetaan luvanhaltijan käytettävissä olevat radiotaajuudet. Mahdollisen toimiluvan taas myöntää Val-

tioneuvosto.

Viestintäviraston määräys taajuuksien käytöstä ja Valtioneuvoston käyttösuunnitelma ovat luonteeltaan normeja. Radiolupaa koskeva Viestintäviraston päätös ja mahdollinen toimilupaa koskeva Valtioneuvoston päätös ovat hallintopäätöksiä.

Viestintäviraston käytössä olevat taajuuksien hallintovälineet ovat siten yleisesti sovellettava määräys taajuuksien käytöstä sekä yksittäiset radiolupaa koskevat hallintopäätökset. Nämä välineet ovat osoittautuneet riittäväksi radiotaajuuksien käytön suunnitteluun ja ohjaamiseen Radiolain 6 §:n 2 momentin viimeisessä virkkeessä olevalla säännöksellä, jonka mukaan Viestintävirasto jakaa Valtioneuvoston käyttösuunnitelman ulkopuoliset taajuudet, ei siten ole ollut käytännössä mitään todellista sisältöä.

Radiolain 6 §:n 4 momentin mukaan Viestintävirasto voi yksittäisessä tapauksessa teknisen syyn vuoksi poiketa Valtioneuvoston käyttösuunnitelmasta ainoastaan, jos se on radioviestinnän häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi välttämätöntä.

#### 2.1.6. *Radioluvan ehtojen muuttaminen*

Radioluvan ehtojen muuttamisesta on säännökset radiolain 8 §:n 3 momentissa. Säännöksen mukaan viestintävirasto voi radioluvan voimassa ollessa muuttaa lupaehtoja, jos se on välttämätöntä radiotaajuuksien suunnitelmien muuttumisen, taajuuksia koskevien määräysten tai kansainvälisten sopimusvelvoitteiden vuoksi, tai jos se on perusteltua radioviestinnän häiriöiden estämisen tai poistamisen vuoksi. Edellytykset on säännöksessä lueteltu tyhjentävästi. Ehtojen muuttamiseen oikeuttavat ainoastaan muutokset taajuuksien käyttöä sääntelevissä muissa säännöksissä tai olemassa olevat tai odotettavissa olevat häiriöt. Muutoin lupaehtojen muuttaminen edellyttää luvanhaltijan suostumuksen.

#### 2.1.7. *Radioluvan ja radiotaajuuksien varauksen peruuttaminen*

Radioluvan ja radiotaajuuksien varauksen peruuttamisesta on säännökset radiolain 12 §:ssä. Pykälän mukaan Viestintävirasto voi kokonaan tai osittain peruuttaa radioluvan tai radiotaajuuksien varauksen muun ohessa, jos luvan haltija huomautuksesta huolimatta vakavasti ja toistuvasti rikkoo radioviestinnän häiriöttömyyden kannalta olennaista lupaehtoa. Radioluvan peruuttaminen ei ole siten mahdollista ennen kuin rikkomuksesta on äänäkin kerran huomautettu. Rikkomuksen pitää olla samanaikaisesti sekä toistuvaa että vakavaa. Lisäksi lupaehtoon tulee vielä olla häiriöttömyyden kannalta olennainen. Vasta kun kaikki edellä mainitut edellytykset täyttyvät lupa voidaan peruuttaa.

## 2.2. Euroopan unionin lainsäädäntö

Euroopan Unionin sisämarkkinoiden periaatteiden mukaan laitteiden on saatava liikkuva vapaasti maasta toiseen kunhan ne täyttävät tietyt yhtenäiset laatuvaatimukset. Tätä vapaata liikkumista ei voida estää rajatarkastuksilla tai muilla markkinoille tuloa edeltävillä tarkastuksilla. Valvonnan on tapahduttava jälkikätein keinoin.

Radiolaisissa on säännökset radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden markkinoille saattamisesta. Sääntely perustuu tältä osin radio- ja telepäätelaitteista ja niiden vaatimustenmukaisuuden vastavuoroisesta tunnustamisesta annetun direktiivin (1999/5/EY), jäljempänä R&TTE –direktiivi (Radio equipment & Telecommunications Terminal Equipment) määräyksiin.

Esityksessä ehdotetaan, että sääntely laajennetaan koskemaan myös viestintäverkkolaitteita. Ehdotettu sääntely perustuu tältä osin sähkömagneettista yhteensopivuutta koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annetun direktiivin (89/336/ETY), jäljempänä EMC –direktiivi (ElectroMagnetic Compatibility) määräyksiin.

R&TTE –direktiivin ja EMC –direktiivin soveltamisala on osin päällekkäinen. EMC –direktiivi koskee kaikkien sähkölaitteiden, myös radio- ja telepäätelaitteiden, EMC –vaatimuksia kun taas R&TTE –direktiivi koskee radio- ja telepäätelaitteiden kaikkia

vaatimuksia, myös EMC –vaatimuksia. Vaatimukset ovat samat, koska R&TTE –direktiivissä viitataan tältä osin EMC –direktiiviin. Radio- ja telepäätelaitteiden osalta R&TTE –direktiivin vaatimukset kattavat siten myös EMC –direktiivin vaatimukset. Samalla kun R&TTE –direktiivi on Suomessa saatettu voimaan, lainsäädäntö on saatettu radio- ja telalaitteiden osalta myös EMC –direktiivin vaatimusten mukaiseksi.

Edellä sanottu ei kuitenkaan koske viestintäverkkolaitteita. Viestintäverkkolaitteet eivät kuulu R&TTE –direktiivin soveltamisalaan. Viestintäverkkolaitteiden osalta ovat siten voimassa yksinomaan EMC –direktiivin vaatimukset.

EMC –direktiivi on Suomessa muiden kuin radio- ja telepäätelaitteiden osalta saatettu voimaan yleisellä sähkölaitteita koskevalla lainsäädännöllä. Säännökset viestintäverkkolaitteiden EMC –vaatimuksista ja markkinoille saattamisesta ovat siten sähköturvallisuuksilaisissa (410/1996) ja kauppa- ja teollisuusministeriön sähkölaitteiden ja –laitteistojen sähkömagneettisesta yhteensopivuudesta antamassa päätöksessä (1693/93).

Toinen poikkeus R&TTE –direktiivin soveltamisalassa ovat tavanomaiset radio- ja televisiovastaanottimet. Niiden osalta EMC –direktiivin vaatimukset on saatettu voimaan Viestintäviraston radiolaitteiden vaatimustenmukaisuuden varmistamisesta ja merkittävyydestä annetulla määräyksellä (1 C/2003 M).

## 2.3. Nykytilan arviointi

Nykyinen sähköturvallisuuslainsäädännössä sijaitseva viestintäverkkolaitteita koskeva sääntely on viestintälainsäädännön kokonaisuuden kannalta väärässä paikassa ja lisäksi osittain normihierarkkisesti liian alhaisella tasolla. Sama koskee säädöstason osalta tavanomaisia radio- ja televisiovastaanottimia koskevaa sääntelyä ja EMC –direktiivin mukaista sähkömagneettisen yhteensopivuuden arviointimenettelyä muidenkin radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden osalta. Radiolupaa koskevasta sääntelystä puuttuu vieraan valtion edustajaa koskeva poikkeussäännös. Radioamatööri- ja meriradiotutkimtoa koskeva

säännös, jonka mukaan tutkinnon vastaanottajan pitää olla virka- tai työsuhteessa Viestintävirastoon on tarpeeton ja aiheuttaa Viestintävirastolle turhia henkilöstöhallintokustannuksia. Radioviestinnän luottamuksellisuutta koskevaa sääntelyä on käyttäjän näkökulmasta vaikeaselkoinen. Viestintäviraston päätöksentekoa taajuuksien käytöstä koskeva sääntely on epäselvä ja osin liian joustamaton. Radioluvan peruuttamisen sekä ehtojen muuttamisen edellytykset ovat jossain määrin liian tiukat. Pätevyys- ja kelpoisuustodistuksen peruuttamista sääntelevässä 18 §:ssä on virheellinen lakiviittaus. Eräiden viranomaisten tehtäviä sääntelevässä 27 §:ssä on kirjoitusvirhe. Lain nimike, ”radiolaki” ei enää täysin vastaa sen sisältöä ja on tämän vuoksi osin harhaanjohtava.

### 3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan, että radiolakiin tehdään lakia sovellettaessa havaittujen epäkohtien ja puutteiden korjaamiseksi tarvittavat muutokset. Esityksen tavoitteena on selkeyttää lain säännöksiä ja parantaa Viestintäviraston toimintaedellytyksiä.

Viestintäverkkolaitteiden markkinoille saattamista koskeva sääntely nostetaan lain tasolle ja siirretään asianmukaiseen paikkaan radiolaitteita ja telepätelaitteita koskevan sääntelyn rinnalle (1, 2, 4, 5, 19, 20, 21, 21 a, 21, b, 21 c, 21 d, 22, 23, 24, 28, 29, 32, 34 ja 39 §:t). Ehdotettu viestintäverkkolaitteita koskeva EMC –direktiiviin perustuva sääntely vastaa eräitä vähäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta nykyistä radiolaitteita ja telepätelaitteita koskevaa R&TTE –direktiiviin perustuvaa sääntelyä. Samalla EMC –direktiivistä johtuva sähkömagneettista yhteensopivuutta koskeva sääntely nostetaan myös tavanomaisten radio- ja televisiovastaanottimien (21 b ja 24 §) ja muiden laitteiden osalta lain tasolle.

Radiolupaa koskevaan sääntelyyn lisätään vieraan valtion edustajaa koskeva poikkeussäännös, jonka mukaan vieraan valtion edustaja ei tarvitse radiolupaa valtio- tai työvierailussa käytettävään radiolähettimeen (7 §).

Radioamatööri- ja meriradiotutkintoa koskeva sääntelyä poistetaan säännös, jonka mukaan tutkinnon vastaanottajan pitää olla virka- tai työsuhteessa Viestintävirastoon (15 §). Radioviestinnän luottamuksellisuutta koskevaa sääntelyä selvennetään esimerkkiluettelon avulla (37 §). Sääntelyä, joka koskee Viestintäviraston päätöksentekoa taajuuksien käytöstä selvennetään ja tehdään joustavammaksi (6 §). Lain nimike muutetaan siten, että se vastaa lain sisältöä. Ehdotettu uusi nimike on ”laki radiotaajuuksista ja telelaitteista”.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan vähäisiä muutoksia, radioluvan ehtojen muuttamisen edellytyksiin (8 §) sekä radioluvan ja radiotaajuuksien varauksen peruuttamisen edellytyksiin (12 §). Esityksessä ehdotetaan vielä muun ohessa, että pätevyys- ja kelpoisuustodistuksen peruuttamista sääntelevässä 18 §:ssä oleva virheellinen lakiviittaus sekä eräiden viranomaisten tehtäviä sääntelevässä 27 §:ssä oleva kirjoitusvirhe korjataan.

### 4. Esityksen vaikutukset

Esityksellä ei ole merkittäviä henkilöstö- tai organisaatiovaikutuksia eikä myöskään taloudellisia vaikutuksia. Sama koskee ympäristövaikutuksia ja yritysvaikutuksia sekä vaikutuksia kansalaisten asemaan.

### 5. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä liikenne- ja viestintäministeriössä yhteistyössä Viestintäviraston kanssa.

Esityksestä on pyydetty lausunto kaikilta ministeriöiltä, Imaillulaitokselta, Keskusrikospoliisilta, Kilpailuvirastolta, Merenkulkulaitokselta, Onnettomuustutkintakeskukselta, Puolustusvoimilta, Rajavartiolaitoksen esikunnalta, Suojelupoliisilta, Säteilyturvakeskukselta, Turvatekniikan keskukselta, Viestintävirastolta, Elektroniikan tukkukauppiat Oy:ltä, FiCom ry:ltä, Finnet-Liitto ry:ltä, Helsingin kauppakamarilta, Keskuskauppakamarilta, Suomen radioamatööriliitto ry:ltä,



Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus TIEKE ry:ltä, Alma Media Oyj:ltä, Digita Oy:ltä, Elisa Communications Oyj:ltä, Microsoft Oy:ltä, Nokia Oyj:ltä, Oy LM Ericsson Ab:ltä, Oy Radiolinja Ab:ltä, Sanoma-WSOY Oyj:ltä, Siemens Oy:ltä, Suomen Erillisverkot Oy:ltä, Telemast Nordic Oy:ltä, TeliaSonera Oyj:ltä ja Yleisradio Oy:ltä.

Lausunnonantajat suhtautuivat ehdotukseen pääosin myönteisesti. Oikeusministeriö ja eräät teleoperaattorit kiinnittivät erityistä huomiota radioluvan muuttamista sääntelevää 8 §:ää koskevaan muutosehdotukseen. Ehdotettua pykälää pidettiin puutteellisesti perusteltuna. Perusteluja on tältä osin lisätty. Myös muut lausuntokierroksella esille tulleet korjausehdotukset on pyritty ottamaan huomioon.

## 6. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

### 6.1. Riippuvuus muista esityksistä

Esitys ei ole riippuvainen muista esityksistä.

### 6.2. Riippuvuus kansainvälisistä velvoitteista

Esitys ei ole riippuvainen kansainvälisistä velvoitteista.

## YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

### 1. Lakiehdotuksen perustelut

#### Lain nimike

Lain nimike ehdotetaan muutettavaksi siten, että se vastaa lain sisältöä. Ehdotettu uusi nimike on ”laki radiotaajuuksista ja telelaitteista”.

#### 1 luku Yleiset säännökset

1 § *Lain tarkoitus.* Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että viestintäverkkolaitteet lisätään 3 kohdan säännökseen radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden rinnalle uuden yläkäsitteen (telelaite) avulla. Telelaitteen määritelmä on ehdotetussa 4 §:n 3 c kohdassa. Määritelmän mukaan telelaitteella tarkoitetaan radiolaitetta, telepäätelaitetta ja viestintäverkkolaitetta.

2 § *Soveltamisala.* Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että viestintäverkkolaitteet lisätään lain soveltamisalaan uuden yläkäsitteen (telelaite) avulla.

4 § *Määritelmät.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi viestintäverkkolaitteen (3 b) ja tele-

laitteen (3 c) määritelmät. Pykälän 3 b kohdan mukaan viestintäverkkolaitteella tarkoitetaan laitetta, joka on viestien siirtämiseksi tai ohjaamiseksi tarkoitettu käytettäväksi viestintäverkossa. Pykälän 3 c kohdan mukaan telelaitteella tarkoitetaan radiolaitetta, telepäätelaitetta ja viestintäverkkolaitetta. Uuden yläkäsitteen avulla viestintäverkkolaitteet voidaan lisätä radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden rinnalle sellaisiin säännöksiin, joissa näitä laitteita säännellään samalla tavalla. Eri laitetyyppien välisiä eroja on selostettu yleisperusteluissa (2.1). Samalla 3 a kohtaa tarkennetaan, korvaamalla sana ”tieto” sanalla ”viesti”.

5 § *Telelaitteen valmistajan sijasta vastuussa olevat.* Pykälän otsikko ehdotetaan muutettavaksi siten, että se vastaa pykälän sisältöä.

#### 2 luku Radiotaajuushallinto

6 § *Radiotaajuuksien käyttö.* Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentin viimeisessä virkkeessä oleva säännös poistetaan. Poistettavan säännöksen mukaan Viestintävirasto päättää valtioneuvoston käyttösuunnitelmaan kuulumattomien

taajuuksien jakamisesta käyttäjille. Säännös on tarpeeton, osin harhaanjohtava ja omiaan aiheuttamaan sekaannusta. Viestintävirasto ei radiotaajuuksien käytöstä annettavan määräyksen ja radiolähtetimen käyttöön myönnettävän radioluvan lisäksi jaa taajuuksia käyttäjille. Pykälän 4 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siihen lisätään säännös, jonka mukaan Viestintävirasto voi perustelusta syystä sallia käyttösuunnitelmassa tarkoitettulle radiotaajuuksialueelle myös muuta kuin sen käyttötarkoituksen mukaista radioviestintää, jos muu radioviestintä ei rajoita taajuuksialueen käyttöä sen ensisijaisiin käyttötarkoituksiin eikä aiheuta häiriötä ensisijaisien käyttötarkoitusten mukaiselle radioviestinnälle. Ehdotettu sääntely vastaa nykyisin noudatettua käytäntöä edistäten taajuuksien tarkoituksenmukaista ja tehokasta käyttöä.

7 § *Radiolupa*. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 6 momentti, jonka mukaan vieraan valtion edustaja ei tarvitse radiolupaa valtio- tai työvierailussa käytettävän radiolähtetimen hallussapitoon ja käyttöön, jos radiolähtetimen hallussapidosta ja käytöstä on ilmoitettu Viestintävirastolle ja radiolähtetimen rakenteesta on annettu Viestintävirastolle sen pyytämät tiedot.

Ehdotuksen olennainen sisältö on se, että etukäteen hankittavaan radiolupaan perustuva menettely korvataan tässä erityistapauksessa ilmoitusvelvollisuuteen, tiedonantovelvollisuuteen ja jälkikäteiseen kielto-oikeuteen perustuvalla menettelyllä. Sääntelyn tarkoituksena on tarkoituksenmukaisuussyistä keventää menettelyä vieraan valtion edustajien osalta tietyissä tilanteissa. Jos Viestintävirastossa havaitaan sille toimitettujen tietojen perusteella, että radiolähtetimen aiheuttaisi todennäköisesti häiriötä laitteen käyttö voidaan kieltää häiriöiden estämistä koskevan 34 §:n nojalla.

8 § *Lupaehdot*. Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että viestintämarkkinoiden tehokkuuden varmistaminen lisätään säännökseen uudeksi radioluvan lupaehtojen muuttamisedellytykseksi. Samalla säännökseen lisätään selvyuden vuoksi maininta lupanhaltijan suostumuksen merkityksestä lupaehtojen muuttamiselle. Ehdotetun muutoksen jälkeenkin lupaehtoja voidaan muuttaa ainoastaan, jos sen katsotaan olevan

välttämätöntä edellytyksessä mainitun tavoitteen saavuttamiseksi.

Sääntelyn tarkoituksena on helpottaa lupaehtojen muuttamista tilanteessa, jossa se on välttämätöntä viestintämarkkinoilla tapahtuvien muutosten vuoksi. Radiolupa annetaan yleensä melko pitkäksi aikaa eikä lupanhaltija joudu maksamaan siitä kuin hallinnollisen korvauksen. Tämän vuoksi kynnys lupaehtojen muuttamiseen ei saa olla liian korkea. Ehdotettu muutos ei olennaisesti muuta nykyistä sääntelyä.

Viestintämarkkinalain 11 §:ssä on vastavankaltainen säännös matkaviestinverkon ja digitaalisen televisioverkon toimiluvan ehtojen muuttamisesta. Mainitun säännöksen mukaan lupaehtoja voidaan muuttaa muun ohessa, jos se on luvanvaraisen toiminnan toimintaedellytyksissä tapahtuvasta olennaisesta muutoksesta johtuvasta erityisestä syystä välttämätöntä.

Radiolain yksi tarkoitus on 1 §:n 4 kohdan mukaan ”edistää viestintämarkkinoiden tehokkuutta yleisessä teletoiminnassa.” Viestintämarkkinoilla tarkoitetaan viestintämarkkinalain (393/2003) 3 §:n 1 momentin mukaan ”verkkopalvelun ja viestintäpalvelun sekä näihin liittyvien palveluiden tarjontaa koskevia markkinoita.” Yleistä teletoimintaa on telepalvelun tarjoaminen siten, että palvelun käyttäjäpiiri ei ole rajattu. Telepalvelujen tarjoaminen matkaviestinverkoissa, joukkoviestinverkoissa ja lähes kaikessa muussa viestintämarkkinalain 4 §:ssä tarkoitettussa toimiluvanvaraisessa teletoiminnassa on yleistä teletoimintaa ja se on merkittävä osa yleisen teletoiminnan viestintämarkkinoita.

Viestintävirasto määrää radiotaajuuksien käytöstä yleisesti radiolain 6 §:n nojalla annettavalla määräyksellä. Valtioneuvosto vahvistaa toimiluvanvaraiseen teletoimintaan määrättyjen taajuuksialueiden käyttösuunnitelman. Toimiluvanvaraiseen teletoimintaan ja muuhun yleiseen teletoimintaan käytettävät, eri teleyritysten käyttämät radiotaajuudet osoitetaan Viestintäviraston määräyksen ja valtioneuvoston käyttösuunnitelmassa määrätyn perusteella verkkojen radiolähtetimiä koskevissa radioluissa. Siten radioluvan ehtoja muuttamalla voidaan hallinnoida eri teleyritysten käytössä olevien radiotaajuuksien jakoa ja määrää yksityiskohtaisesti. Radio-

taajuudet ovat rajallinen luonnonvara, jonka vuoksi niitä ei voida aina osoittaa teleyritysten käyttöön yritysten haluamassa määrin.

Esitetty lisäys radioluvan lupaehtojen muuttamisedellytykseksi mahdollistaisi viestintämarkkinoiden tehokkuuden ja sananvapauden edistämisen radiotaajuuksien käyttöä tehostamalla tai muuttamalla teleyritysten käytössä olevien radiotaajuuksien jakoa kilpailun lisäämiseksi. Sananvapauden voidaan arvioida edistyvän taajuuksien käyttöä tehostettaessa siirtämällä tehottomassa käytössä olevia taajuuksia niitä tarvitsevan kilpailevan teleyrityksen käytettäväksi. Sen voidaan arvioida edistyvän myös välillisesti, jos viestintämarkkinoiden tehokkuuden varmistamisen kannalta välttämättömien syiden vuoksi käytettävien taajuuksien jakoa teleyritysten välillä muutetaan. Näin sen vuoksi, että viestintämarkkinoiden tehostumisen seurauksena telepalveluiden käyttäjien sananvapauden toteuttamisen voidaan arvioida halpenevan sähköisessä viestinnässä.

Esitetty lisäys radioluvan muuttamisedellytykseksi täydentäisi radiolain säännöstöä ja muuttaisi säännösten joustavammin sovellettavaksi siten, että lain viestintämarkkinoiden tehostamistarkoitusta voitaisiin välttämättömän syyn vuoksi edistää hallinnollisin päätöksin muulloinkin ja laajemmin kuin radioluvan myöntämisen vaiheessa 10 §:n 7 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa. Tällaiset hallinnolliset päätökset perustuisivat Viestintäviraston viestintämarkkinoin perusteella tekemiin viestintämarkkinoita koskeviin markkina-analyysiin. Uusi radioluvan lupaehtojen muuttamisedellytys saattaisi tulla sovellettavaksi esimerkiksi, jos viestintämarkkinoille olisi pyrkimässä uusia teleyrityksiä ja taajuuksien käyttöä olisi välttämätöntä järjestää uudelleen niukkojen taajuuksien osoittamiseksi myös uusien teleyritysten telepalveluille tai näiden teleyritysten kilpailuedellytysten varmistamiseksi. Sääntely liittyy tällöin välillisesti myös lain 1 §:ssä säädetyn tasapuolisuusperiaatteen toteuttamiseen.

Koska pykälän soveltaminen koskee myös tilanteita, joissa usealla toimijalla on kiinnostusta saman taajuusalueen käyttämiseen, on viestintämarkkinoiden tehokkuuden varmistamisen ohella huolehdittava siitä, että lupaehtoja muutetaan vain tavalla, joka ei aiheuta

haittaa luvanhaltijan toiminnalle ja joka varmistaa luvanhaltijan jo tekemien investointien tehokkaan hyödyntämisen. Viestintäviraston tulee tämän vuoksi lupamuutosta harmitessaan varmistaa muun muassa, ettei uuden toimijan mukaantulo samalle taajuusalueelle häiritse luvanhaltijan lähetyksiä.

Radioluvan uusi muuttamisedellytys täydentäisi myös sitä viestintämarkkinoin säännöstöä, jonka tarkoituksena on ”edistää palvelujen tarjontaa ja käyttöä viestintäverkossa”. Viestintämarkkinoin teleyritysten velvollisuuksia koskevien säännösten nojalla ei voida puuttua radiolupiin perustuviin teleyritysten radiotaajuuksien käyttöoikeuksiin.

12 § *Radioluvan ja radiotaajuuksien varauksen peruuttaminen.* Pykälän 1 momentin 1 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että radiolain nojalla annettu määräys lisätään radioluvan lupaehtojen rinnalle sellaiseksi normiksi, jonka rikkominen saattaa johtaa radioluvan peruuttamiseen. Samalla säännöstä muutetaan siten, että rikkomuksen ei tarvitse enää olla yhtäaikaista vakava ja toistuva. Ehdotuksen mukaan mainitut rikkomuksen laatuun liittyvät edellytykset ovat vaihtoehtoisia. Sääntelyn tarkoituksena on lieventää nykyistä sääntelyä, joka on epäohjonmukainen ja liian tiukka.

Luvanvaraisia radiolähtimiä koskevia Viestintäviraston määräyksiä ovat radioamatöörimääräykset ja määräys radiotaajuuksien käytöstä. Näistä erityisesti jälkimmäisen noudattamien on tärkeää radioviestinnän häiriöiden estämiseksi tai rajoittamiseksi.

Radioviestinnän häiriöttömyys on oleellinen edellytys sananvapauden käyttämiseksi radioviestinnässä. Radioviestintää koskevien määräysten tai radioluvan ehtojen toistuva tai vakava rikkominen voi merkittävästi estää monia muita radiolaitteiden käyttäjiä harjoittamasta sananvapautta lähettämällä tai vastaanottamalla radiolähetyksiä. Tämän vuoksi perustuslaissa säädetyn sananvapauden toteutusta radioviestinnässä ei voida tarkastella ainoastaan yhden radiolähtimen käyttäjän näkökulmasta.

Säännökseen esitetty muutos, jonka mukaan radiolupa tai radiotaajuuksien varaus voitaisiin peruuttaa, jos ehtoja tai määräyksiä rikkonut radiolain 36 §:ssä säädetyn hallintopäätöksenä annettavan huomautuksen jä-

keenkin edelleen toistuvasti tai vakavasti jatkaisi rikkomusmenettelyään, turvaa rikkojan oikeuden sananvapauteen oikeasuhtaisesti ja riittävästi. Kyseessä olevassa vähintään kaksivaiheisessa menettelyssä rikkojalla olisi riittävä aika ja mahdollisuus oikaista virheellinen menettelynsä eikä menettely olisi liian ankara suhteessa siihen, että määräysten tai lupaehtojen rikkomista on jatkettu toistuvasti tai vakavasti hallintopäätöksenä annettusta huomautuksesta huolimatta.

Ehdotetun muutoksen keskeinen tarkoitus ja vaikutus olisi se, että se parantaa muiden radiolaitteiden käyttäjien mahdollisuuksia harjoittaa sananvapauttaan siten, ettei heidän lähettämäänsä tai vastaanottamaansa radioviestintää häiritä sekä toistuvasti että vakavasti. Lisäksi esityksessä on otettu huomioon se, että radiolain 39 §:ssä säädetyt seuraamukset koskevat vain rajattua osaa radiolain tai sen nojalla annettujen määräysten rikkomistapauksia, jonka vuoksi lain noudattamista valvovalla viranomaisella tulee olla riittävän tehokkaat hallinnolliset keinot estää uusiutuva radiomääräysten rikkominen. Ehdotetussa menettelyssä on samalla riittävästi turvattu rikkojan oikeusturva sananvapauden osalta.

15 § *Pätevyyden osoittaminen*. Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että säännös, jonka mukaan tutkinnon vastaanottajan pitää olla virka- tai työsuhteessa Viestintävirastoon poistetaan. Tutkinnon vastaanottajan asemaa on selostettu yleisperustelujen kohdassa 2.1.3 ja suhdetta perustuslakiin yksityiskohtaisten perustelujen kohdassa 4.2. Ehdotuksen tarkoituksena on vähentää tältä osin Viestintäviraston henkilöstöhallintokuluja.

Lisäksi pykälän 5 momentti ehdotetaan kumottavaksi siten, että siinä oleva oikaisua ja muutoksenhakua koskeva säännös siirretään 42 §:ään.

18 § *Pätevyys- ja kelpoisuustodistuksen peruuttaminen*. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä oleva virheellinen lakiviittaus korjataan. Nykyisen säännöksen mukaan tietoliikenteen häirinnän tavallinen tekemuoto ei oikeuta pätevyys- tai kelpoisuustodistuksen peruuttamiseen vaikka samankokosen lievä tekemuoto oikeuttaa. Johdonmukaisuuden vuoksi viittaus muutetaan kat-

tamaan kaikki tekemuodot.

### 3 luku Telelaitteiden markkinoille saattaminen

*Luvun otsikko*. Luvun otsikko ehdotetaan muutettavaksi siten, että se vastaa luvun sisältöä.

19 § *Maahantuonti, myynti, kaupan pitäminen, esittely ja käyttö*. Pykälän 3 ja 4 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että viestintäverkkolaitteet lisätään lain soveltamisalaan uuden yläkäsitteen (telelaite) avulla. Viestintäverkkolaitteessa ei tarvitse olla ilmoitusta käyttötarkoituksesta.

20 § *Olellaiset vaatimukset*. Pykälän 1 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että viestintäverkkolaitteet lisätään lain soveltamisalaan uuden yläkäsitteen (telelaite) avulla. Viestintäverkkolaitteisiin sovelletaan radiolaitteista ja telepäätelaitteista poiketen 20 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja jännitealuerajoja.

21 § - 21 d § *Vaatimustenmukaisuuden varmistaminen*. Lakiteknisistä syistä koko nykyinen 21 § ehdotetaan muutettavaksi. Muutoksen olellainen sisältö on se, että viestintäverkkolaitteet lisätään lain soveltamisalaan. Samalla EMC -direktiivistä johtuva sähkömagneettista yhteensopivuutta koskeva sääntely nostetaan myös muiden laitteiden osalta Viestintäviraston määräyksestä radiolakiin. Pykälä hajotetaan selkeyden lisäämiseksi osiin siten, että vaihtoehtoisista tavoista, joilla eri laitetyyppien vaatimustenmukaisuus voidaan osoittaa säädetään ehdotetussa 21 §:ssä ja eri laitetypit sijoitetaan omiin pykäliinsä, joissa on viittaukset asianomaisiin 21 §:n kohtiin. Samalla 21 §:ään kohdistuvat lakiviittaukset muutetaan vastaamaan uutta systematiikkaa.

Alkuperäisen 21 §:n 1 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että viestintäverkkolaitteet lisätään momentin soveltamisalaan uuden yläkäsitteen (telelaite) avulla. Samalla momentin sisältämään luetteloon vaatimustenmukaisuuden vaihtoehtoisista osoittamistavoista lisätään uusi 3 b kohta jossa viitataan sähköturvallisuuslain mukaiseen tuotevalvontaan. Uuden 3 b kohdan mukaiseen menettelyyn viitataan jäljempänä kaikkien eri laitetyyppien osalta silloin kun kyse on pel-

kästään sähkömagneettista yhteensopivuutta koskevasta vaatimustenmukaisuudesta.

Alkuperäisen 21 §:n 2 momentin sisältöä ei muuteta. Pykälän 3 momenttiin lisätään radiolähtetimen sähkömagneettista yhteensopivuutta koskeva säännös. Samalla 2 ja 3 momentti siirretään uuden radiolähtetimiä koskevan 21 a §:n 1 ja 2 momentiksi.

Vastaavanlainen säännös lisätään radiovastaanottimen osalta 4 momentin toiseksi viimeiseksi virkkeeksi ja yksinomaan televisio- tai radio-ohjelmistojä vastaanottamaan tarkoitettujen radiovastaanottimen osalta 4 momentin viimeiseksi virkkeeksi. Samalla 4 momentti siirretään uudeksi radiovastaanottimia koskevaksi 21 b §:ksi.

Samanlainen säännös lisätään telepäätelaitteen osalta pykälän 5 momenttiin, joka samalla siirretään uudeksi telepäätelaitteita koskevaksi 21 c §:ksi.

Pykälän nykyinen 6 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että viestintäverkkolaitteet lisätään momentin soveltamisalaan uuden yläkäsitteen (telelaite) avulla. Pykälän nykyiseen 7 momenttiin lisätään säännös, jonka mukaan 1 momentin uuden 3 b kohdan mukaisessa arviointimenettelyssä annettu kielteinen lausunto estää laitteen markkinoille saattamisen. Pykälän nykyistä 8 momenttia ei muuteta. Pykälän nykyiset 9 ja 10 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että viestintäverkkolaitteet lisätään momentteihin uuden yläkäsitteen (telelaite) avulla.

Edellä mainittujen siirtojen vuoksi nykyiset 6, 7, 8, 9 ja 10 momentit siirtyvät 2, 3, 4, 5 ja 6 momentiksi.

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 21 d §, jossa on säännökset viestintäverkkolaitteiden vaatimustenmukaisuuden varmistamisesta. Pykälän 1 momentin mukaan viestintäverkkolaitteen vaatimustenmukaisuus osoitetaan sisäisellä tuotevalvonnalla silloin kun laite on valmistettu standardien mukaan. Muussa tapauksessa vaatimustenmukaisuus osoitettava 2 momentin mukaan sähköturvallisuuslain mukaisen tarkastuslaitoksen todistuksen tai kertomuksen sisältävällä tuotevalvonnalla.

Nykyisen 21 §:n 1 momentin 3 ja 3a kohdassa sekä 5 momentissa viitataan virheellisesti 41 §:ssä tarkoitettuun arviointilaitokseen. Mainitussa 41 §:ssä on kyse kuitenkin vain suomalaisesta arviointilaitoksesta vaik-

ka viittauksen pitäisi kohdistua 4 §:n 9 kohdassa tarkoitettulla tavalla kaikkiin Euroopan talousalueen arviointilaitoksiin. Ehdotuksessa virheet on korjattu.

22 § *Merkitseminen ja annettavat tiedot.* Pykälä 1 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että viestintäverkkolaitteet lisätään lain soveltamisalaan uuden yläkäsitteen (telelaite) avulla. Samalla pykälässä oleva lakiviittaus korjataan vastaamaan uutta systematiikkaa.

23 § *Ilmoitus markkinoille saattamisesta.* Pykälässä oleva lakiviittaus korjataan vastaamaan uutta systematiikkaa.

24 § *Eriyisten radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden vaatimukset.* Pykälän 1 momentin 3 kohta ehdotetaan poistettavaksi. Nykyiset 4 ja 5 kohdat siirtyvät 3 ja 4 kohdiksi. Esityksen mukaan EMC -direktiivistä johtuva sähkömagneettista yhteensopivuutta koskeva sääntely siirretään myös tavanomaisten radio- ja televisiovastaanottimien osalta Viestintäviraston määräyksestä radiolakiin (21 b §). Koska laitteet otetaan radiolain soveltamisalaan ne on vastaavasti poistettava soveltamisalaa rajaavasta poikkeussäännöksestä.

27 § *Eräiden muiden viranomaisten tehtävät.* Nykyistä pykälää viimeksi muutettaessa (23.5.2003/399) siitä poistettiin tekstinkäsittelyssä tapahtuneen virheen vuoksi erehdyksessä merenkulkulaitoksen tehtävä valvoa pätevyystodistuksia (15 §:n 1 momentti ja 16 §:n 1 momentti) sekä poliisin ja rajavartiolaitoksen tehtävä valvoa radiolupasäännöksen noudattamista (7 §:n 1 momentti). Pykälä ehdotetaan muutettavaksi siten, että virhe korjataan.

28 § *Viestintävirastolle annettavat tiedot.* Pykälän 2 ja 3 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että viestintäverkkolaitteet lisätään lain soveltamisalaan uuden yläkäsitteen (telelaite) avulla.

29 § *Tiedonsaanti tulliviranomaiselta.* Pykälä ehdotetaan muutettavaksi siten, että viestintäverkkolaitteet lisätään lain soveltamisalaan uuden yläkäsitteen (telelaite) avulla.

31 § *Tarkastus.* Nykyisin voimassa olevien säännösten mukaan rajavartiomies saa tarkastaa radion käyttämiseen vaadittavan pätevyystodistuksen, muttei radiolupaa, eli laitteen hallussapitoon oikeuttavaa lupaa. Jälkimmäinen voidaan tarkastaa vain Viestintä-

viraston pyytessä virka-apua. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 momentti, jonka mukaan radioluvan tarkastusoikeus on myös rajavartiolaitoksen edustajalla.

32 § *Telelaitteen tutkittavaksi ottaminen.* Pykälän otsikko muutetaan vastaamaan sen sisältöä. Pykälän 2 ja 3 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että viestintäverkkolaitteet lisätään lain soveltamisalaan uuden yläkäsitteen (telelaite) avulla.

34 § *Häiriöiden estäminen.* Pykälän 1 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että viestintäverkkolaitteet lisätään lain soveltamisalaan uuden yläkäsitteen (telelaite) avulla.

Pykälän 1 momenttia ehdotetaan lisäksi muutettavaksi siten, että Viestintävirasto voisi kieltää vastaavasti kuin radiolähettimen käytön myös lain 14 §:ssä tarkoitettujen erityisen sähkölaitteen käytön, jos erityinen sähkölaite aiheuttaa radioviestinnälle haitallista häiriötä. Erityisellä sähkölaitteella tarkoitetaan tieteelliseen, teolliseen, lääkinnälliseen tai muuhun vastaavaan tarkoitukseen käytettävää sähkölaitetta, joka on tarkoitettu kehittämään radioaaltoja tätä tarkoitusta varten. Erityinen sähkölaite ei ole radiolaite, koska se ei kehitä radioaaltoja radioviestintää varten.

Viestintävirasto on radiotaajuuksien käytöstä määräävä ja niiden käyttöä valvova erityisviranomainen. Viestintävirasto määrää myös ne taajuudet, joita erityiset sähkölaitteet voivat käyttää. Virasto selvittää myös radiolaitteiden radioviestinnälle aiheuttamia häiriöitä. Se on viranomainen, joka yleensä ensimmäiseksi saa tiedon tai johon ensimmäiseksi otetaan yhteyttä, jos erityinen sähkölaite aiheuttaa häiriötä radioviestinnälle. Viestintävirastolla on myös parhaat edellytykset selvittää radiohäiriölle aiheutuneen häiriön syy ja häiritsevän laitteen sijainti. Näiden syiden vuoksi on perusteltua oikeuttaa Viestintävirasto suojaamaan radioviestintää myös erityisten sähkölaitteiden aiheuttamia haitallisia häiriöitä vastaan. Muutos täydentäisi voimassa olevan lainsäädännön mukaista Turvatekniikan keskuksen sähkölaitteita koskevaa ensisijaista häiriön selvittämistoimivaltaa.

Viestintävirasto voisi kieltää erityisen sähkölaitteen käytön vain, jos erityinen sähkölaite

aiheuttaa haitallisen häiriön. Kielto-oikeuden käyttökynnys olisi siten korkea, koska haitallisella häiriöllä tarkoitetaan lain 4 §:n 6 kohdan mukaan ”turvallisuusradioviestinnälle aiheutuvaa häiriötä sekä muuta radioviestintää oleellisesti heikentävää, estävää tai toistuvasti keskeyttävää häiriötä”. Kyseen tulisivat ensisijaisesti turvallisuusradioviestinnälle aiheutuvat häiriöt, jotka vaativat pikaisia toimia häiriön estämiseksi tai rajoittamiseksi. Turvallisuusradioviestinnällä tarkoitetaan lain 4 §:n 4 kohdan mukaan ”radioviestintää, jota harjoitetaan ihmishengen tai omaisuuden turvaamiseksi ja pelastamiseksi”. Viestintävirastolle esitetty toimivalta rajoittaisi häiriön estämiseksi tai rajoittamiseksi tarvittaviin ensitoimiin. Muilta osin erityisten sähkölaitteiden radiolaitteille ja -viestinnälle aiheuttamat häiriöt selvittäisi Turvatekniikan keskus sähköturvallisuuslain nojalla.

Pykälän 3 momenttiin esitetään Viestintävirastolle lisättäväksi paikalla tapahtuvan radiolaitteen tarkastusoikeuden lisäksi oikeus ottaa radiolaite tutkittavaksi. Kyseessä olisi yleensä radiolähettimen käytöstä aiheutuneen häiriön selvittäminen ja siihen liittyvä laitteen tutkiminen.

Tällaisissa tilanteissa radiolaitteen tarkastaminen voi vaatia sellaisia tarkkoja mittauksia, joita ei voida tehdä kenttäolosuhteissa, tai laitteen tarkastaminen sen sijoittamis- tai sijaintipaikan olosuhteiden vuoksi olisi muuten erityisen vaikeaa. Radiolaitteita on sijoitettu kiinteästi esimerkiksi savupiippuihin ja korkeisiin mastoihin. Tutkittavaksi ottamiseen sovellettaisiin muilta osin 32 §:n säännöksiä tutkimuksen viivytyksettömyydestä, annettavasta todistuksesta, tutkimuksessa vahingoittuneen radiolaitteen korvaamisesta ja tutkimuksen aiheuttamista kustannuksista.

## 5 luku Erinäiset säännökset

37 § *Radioviestinnän luottamuksellisuus.* Pykälän 1 momenttiin lisätään luottamuksellista radioviestintää koskeva vastaanottokielto. Säännöksen tarkoituksena on ilmaista, että tällaisen viestinnän tahallinen kuunteleminen tai muu vastaanottaminen on moitittavaa.

Koska säännöksen noudattamisen valvonta on käytännössä mahdotonta, vastaanottokielon rikkomista ei kuitenkaan ehdoteta säädettyväksi rangaistavaksi teoksi.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti. Nykyiset 3 ja 4 momentti siirtyvät 4 ja 5 momentiksi. Samalla pykälän nykyiseen 1 ja 3 momenttiin tehdään säännöksen muuttuneen rakenteen edellyttämät muutokset. Ehdotetussa 3 momentissa on esimerkiksi luettelo sellaisesta radioviestinnästä, jonka on katsottava olevan luonteeltaan yleisesti vastaanotettavaksi tarkoitettua. Ehdotetun muutoksen tarkoituksena on selkeyttää sääntelyä erityisesti radiolaitteiden käyttäjien näkökulmasta.

Televisio- ja ääniradio-ohjelmistojen alkuperäisellä lähetyksellä tarkoitetaan säännöksessä tavanomaisia radio- ja televisiolähetyksiä, joita kansalaiset seuraavat (radio-) vastaanottimiansa käyttäen. Sääntely on tältä osin tosin itsestään selvää, mutta perusteltua sen vuoksi, että se rajaa luottamuksellisen radioviestinnän käsitettä konkreettisella ja helposti ymmärrettävällä tavalla.

Hätäkutsujen osalta on tärkeää huomata, että kyse on sellaisesta viestinnästä, jota käyttäjillä ei ole vain oikeus vastaanottaa vaan myös velvollisuus käyttää toimittamalla viesti edelleen asianomaiselle viranomaiselle. Samalla tavalla on jo viestinnän luonteesta johtuen selvää, että yleisellä kutsukanavalla harjoitettu viestintä ei voi olla luottamuksellista. Myös suljetussa radioverkossa kuten viranomaisverkossa voi olla kutsukanava. Kutsukanava ei ole kuitenkaan silloin yleinen.

Radioamatööriviestintä on määritelty radio-laissa. Lain 4 §:n 5 kohdan mukaan radioamatööriviestinnällä tarkoitetaan radioviestintää, jota riittävän pätevyyden osoittaneet henkilöt radioamatööriasemaa käyttäen harjoittavat keskenään ilman taloudellisen edun tavoittelua kouluttautumisen-, yhteydenpito- tai radioteknisessä kokeilutarkoituksessa.

Lyhytaaltoradioviestintä 27 megahertsin taajuusalueella tarkoitetaan käytännössä LA –radioviestintää ja esimerkiksi PR-27 –viestintää. LA –radioviestinnällä tarkoitetaan LA –puhelimella tapahtuvaa radioviestintää. LA –puhelin on tietyllä taajuudella ja enimmäisteholla toimiva 23 -kanavainen radiopuhelin. LA –puhelimien kantomatkat vaihtelevat

hyvin paljon. Kantomatka on yleensä kahdesta neljäänkymmeneen kilometriä mutta esimerkiksi merellä kantomatka voi olla paljon pidempi. LA –puhelimien käyttö ei edellytä radiolupaa. PR-27 –viestinnällä tarkoitetaan PR-27 –puhelimella tapahtuvaa radioviestintää. PR-27 –puhelin on samantapainen kuin LA –puhelin, mutta teknisesti kehittyneempi.

Tyypillistä radioamatööri-, LA- ja PR-27 –viestinnälle on se, että kuka hyvänsä käyttäjä voi kuunnella vaivattomasti toisten keskustelua. Jos viestinnän kuunteleminen ja käyttö kiellettäisiin, säännöksen valvonta olisi käytännössä mahdotonta. Käyttäjien viestinnän suojan kannalta on parempi, että nämä viestintämuodot rajataan selkeästi luottamuksellisenä pidettävän viestinnän ulkopuolelle. Sääntely ei silloin erehdytä käyttäjiä katteettomasti luottamaan siihen, että viestintä säilyy salassa ulkopuolisilta.

39 § *Rangaistussäännökset*. Pykälän 1 momentin 3 kohdan rangaistussäännös ehdotetaan muutettavaksi siten, että viestintäverkkolaitteet lisätään sen soveltamisalaan uuden yläkäsitteen (telelaite) avulla.

42 § *Hyvä hallinto ja oikeusturva*. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että myös 15 §:n 3 momentissa tarkoitettu pätevyystutkinnon vastaanottaja lisätään sen soveltamisalaan. Samalla momentissa olevat vanhentuneet lakiviittaukset korjataan. Lisäksi nykyinen 15 §:n 5 momentissa oleva oikaisua ja muutoksenhakua koskeva säännös siirretään johdonmukaisuuden vuoksi 42 §:n 2 momenttiin.

## 2. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Esityksessä ehdotetaan, että radiolain 21 § muutetaan siten, että viestintäverkkolaitteet lisätään sen soveltamisalaan. Pykälässä on säännös, jonka mukaan Viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset laitteen vaatimustenmukaisuuden varmistamisessa noudatettavasta menettelystä ja sen yhteydessä laadittavista asiakirjoista. Lakimuutoksen seurauksena määräyksenantovaltuutus laajenee kos-

kemaan radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden lisäksi myös viestintäverkkolaitteita. Muita asetuksen tai määräyksenantovaltuutuksia lakiehdotuksessa ei ole.

### 3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on vahvistettu.

### 4. Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

#### 4.1. Luottamuksellisen viestin suoja

Esityksessä ehdotetaan, että radioviestinnän luottamuksellisuutta koskevaa sääntelyä selvennetään esimerkkiluettelon avulla (37 §). Sääntely kytkeytyy tältä osin perustuslain 10 §:n mukaiseen luottamuksellisen viestin suojaan. Sääntelyn tarkoituksena on kuitenkin ainoastaan selventää nykyistä sääntelyä. Tämän vuoksi ehdotettu sääntely ei ole ristiriidassa perustuslain 10 §:n kanssa.

#### 4.2. Viranomaistehtävän antaminen yksityiselle

Esityksessä ehdotetaan, että radioamatööri- ja meriradiotutkintoa koskevasta sääntelystä poistetaan säännös, jonka mukaan tutkinnon vastaanottajan pitää olla virka- tai työsuhteessa Viestintävirastoon (15 §). Ehdotusta on tämän vuoksi arvioitava huomioon ottaen perustuslain 124 §:ssä olevat säännökset hallintotehtävän antamisesta muulle kuin viranomaiselle. Hallintotehtävän siirto koskee ainoastaan tutkinnon tosiasiallista järjestämistä eri paikkakunnilla Suomessa. Viestintävirasto määrää edelleen sekä tutkinnon vastaanottajan että tutkintovaatimukset. Tutkinnossa hylätty voi vaatia tutkintosuorituksensa arvioinnin oikaisua Viestintävirastolta. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa lisäksi vielä hakea muutosta. Koska varsinaista hallinnollista valtaa siirtyy säännöksen

nojalla vain vähän ehdotettu sääntely ei ole ristiriidassa perustuslain 124 §:n vaatimusten kanssa.

### 4.3. Lupaehtojen muuttaminen

Esityksessä ehdotetaan eräitä muutoksia, radioluvan ehtojen muuttamisen edellytyksiin (8 §) sekä radioluvan ja radiotaajuuksien varauksen peruuttamisen edellytyksiin (12 §). Ehdotusta on tämän vuoksi arvioitava sananvapautta turvaavien perustuslain 12 §:n 1 momentin säännösten kannalta. Lain 8 §:n 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että viestintämarkkinoiden tehokkuuden varmistaminen lisätään säännökseen uudeksi radioluvan lupaehtojen muuttamisedellytykseksi. Samalla säännökseen lisätään selvyys- ja maininta luvanhaltijan suostumuksen merkityksestä lupaehtojen muuttamiselle. Ehdotetun muutoksen jälkeenkin lupaehtoja voidaan muuttaa ainoastaan, jos sen katsotaan olevan välttämätöntä edellytyksessä mainitun tavoitteen saavuttamiseksi. Säännös olisi muutoksen tultua voimaan saman kaltainen kuin perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella säädetty viestintämarkkinolain 11 §, jossa säädetään matkaviestinverkon ja digitaalisen televisioverkon toimiluvan muuttamisesta. Lain 12 §:n 1 momentin 1 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että radiolain nojalla annettu määräys lisätään radioluvan lupaehtoon rinnalle sellaiseksi normiksi, jonka rikkominen saattaa johtaa radioluvan peruuttamiseen. Samalla säännöstä muutetaan siten, että rikkomuksen ei tarvitse enää olla yhtäaikaisesti vakava ja toistuva. Ehdotuksen mukaan mainitut rikkomuksen laatuun liittyvät edellytykset ovat vaihtoehtoisia. Ehdotettu muutos on tältä osin merkitykseltään vain vähäinen. Tämän vuoksi ehdotettu sääntely ei ole ristiriidassa perustuslain 12 §:n kanssa.

### 4.4. Määräyksenantovaltuutus

Esityksessä ehdotetaan, että radiolain 21 § muutetaan siten, että viestintäverkkolaitteet lisätään sen soveltamisalaan. Pykälässä on säännös, jonka mukaan Viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset laitteen vaatimus-



tenmukaisuuden varmistamisessa noudatettava menettelystä ja sen yhteydessä laadittavista asiakirjoista. Lakimuutoksen seurauksena määräyksenantovaltuutus laajenee koskemaan radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden lisäksi myös viestintäverkkolaitteita. Perustuslain 80 §:n 2 momentin mukaan muu viranomaisella voidaan lailla valtuuttaa antamaan oikeussääntöjä määräytyistä asioista, jos siihen on sääntelyn kohteeseen liittyviä erityisiä syitä eikä sääntelyn asiallinen merkitys edellytä, että asiasta säädetään lailla tai asetuksella. Tällaisen valtuuden tulee olla soveltamisalaltaan täsmällisesti rajattu. Lisäksi perustuslaista johtuu, että valtuuden kattamat asiat on määriteltävä tarkasti laissa (PeVL 34/2000 vp). Norminantovaltuutukset on

säädetty mahdollisimman tarkkarajaisesti ja täsmällisesti. Sääntely on tarpeen sen kohteen teknisen luonteen ja sääntelyn edellyttämän erityisen asiantuntemuksen vuoksi. Tämän vuoksi ehdotettu sääntely ei ole ristiriidassa perustuslain 80 §:n 2 momentin kanssa.

Edellä kerrotuilla perusteilla lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyksessä. Tästä huolimatta pidetään suotavana, että hallituksen esityksestä hankintaan perustuslakivaliokunnan lausunto.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

*Lakiehdotus*

## Laki

### radiolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti:

*kumotaan* 16 päivänä marraskuuta annetun radiolain (1015 / 2001) 15 §:n 5 momentti, jolloin nykyinen 6 momentti siirtyy 5 momentiksi sekä 24 §:n 1 momentin 3 kohta, jolloin nykyiset 4 ja 5 kohta siirtyvät 3 ja 4 kohdaksi;

*muutetaan* lain nimike, 1 §:n 3 kohta, 2 §:n 1 momentti, 4 §:n 3 a kohta, 5 §:n otsikko, 6 §:n 2 ja 4 momentti, 8 §:n 3 momentti, 12 §:n 1 kohta, 15 §:n 3 momentti, 18 §, 3 luvun otsikko, 19 §:n 3 ja 4 momentti, 20 §:n 1 momentti, 21 §, 22 §:n 1 momentti, 23 §:n 1 momentti, 27 §, 28 §:n 2 ja 3 momentti, 29 §, 32 §:n otsikko sekä 2 ja 3 momentti, 34 §:n 1 ja 3 momentti, 37 §:n 1 ja 3 momentti, 39 §:n 1 momentin 3 kohta, 42 §:n otsikko ja 42 § sellaisena kuin niistä ovat 1 §:n 3 kohta, 2 §:n 1 momentti, 4 §:n 3 a kohta, 5 §:n otsikko, 6 §:n 2 momentti, 8 §:n 3 momentti, 3 luvun otsikko, 19 §:n 3 ja 4 momentti, 20 §:n 1 momentti, 21 §, 22 §:n 1 momentti, 27 §, 28 §:n 2 ja 3 momentti, 29 §, 32 §:n otsikko sekä 2 ja 3 momentti ja 39 §:n 1 momentin 3 kohta laissa 399/2003; sekä

*lisätään* 7 §:ään sellaisena kuin se on laissa 399/2003 uusi 6 momentti, lakiin uusi 21 a – d §, 31 §:ään uusi 4 momentti ja 37 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyiset 3 ja 4 momentti siirtyvät 4 ja 5 momentiksi seuraavasti:

# Laki

## radiotaajuuksista ja telelaitteista

### 1 luku

#### Yleiset säännökset

##### 1 §

##### *Lain tarkoitus*

Tämän lain tarkoituksena on:

3) luoda edellytykset telelaitteiden mahdollisimman vapaalle liikkuvuudelle;

##### 2 §

##### *Soveltamisala*

Tässä laissa säädetään telelaitteiden markkinoille saattamisesta ja kaupan pitämisestä, radiolaitteiden hallussapidosta ja käytöstä sekä radiotaajuuksien käytön suunnittelusta ja niiden osoittamisesta eri käyttötarkoituksiin.

##### 4 §

##### *Määritelmät*

Tässä laissa tarkoitetaan:

3 a) *telepäätelaitteella* laitetta, joka viestien lähettämiseksi, käsittelemiseksi tai vas-

taanottamiseksi on tarkoitettu johtimella, radioteitse, optisesti tai muulla sähkömagneettisella tavalla liitettäväksi joko suoraan yleisen viestintäverkon liittymään tai toimimaan yleisen viestintäverkon yhteydessä kytkettynä suoraan tai epäsuorasti yleisen viestintäverkon liittymään;

3 b) *viestintäverkkolaitteella* laitetta, joka on tarkoitettu käytettäväksi viestien siirtoon tai ohjaamiseen viestintäverkossa;

3 c) *telelaitteella* radiolaitetta, telepäätelaitetta ja viestintäverkkolaitetta;

##### 5 §

##### *Telelaitteen valmistajan sijasta vastuussa olevat*

### 2 luku

#### Radiotaajuushallinto

##### 6 §

##### *Radiotaajuuksien käyttö*

Valtioneuvosto vahvistaa viestintämarkkinalain (393/2003) 4 §:ssä tarkoitettuun toimilupaa edellyttävään teletoimintaan sekä televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain

(744/1998) 7 §:ssä tarkoitettuun toimiluvanvaraiseen televisio- ja radiotoiminnan harjoittamiseen määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelman

---

Viestintävirasto voi yksittäisessä tapauksessa teknisen syyn vuoksi poiketa 2 momentissa tarkoitettua vahvistetusta käyttösuunnitelmasta, jos se on radioviestinnän häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi välttämätöntä. Viestintävirasto voi perustellusta syystä sallia käyttösuunnitelmassa tarkoitettulle radiotaajuusalueelle myös muuta kuin sen käyttötarkoituksen mukaista radioviestintää, jos muu radioviestintä ei rajoita taajuusalueen käyttöä sen ensisijaisiin käyttötarkoituksiin eikä aiheuta häiriötä ensisijaisten käyttötarkoitusten mukaiselle radioviestinnälle.

#### 7 §

##### *Radiolupa*

---

Vieraan valtion edustaja ei tarvitse radiolupaa valtio- tai työvierailussa käytettävän radiolähtetimen hallussapitoon ja käyttöön, jos radiolähtetimen hallussapidosta ja käytöstä on ilmoitettu Viestintävirastolle ja radiolähtetimen rakenteesta on annettu Viestintävirastolle sen pyytämät tiedot.

#### 8 §

##### *Lupaehdot*

---

Viestintävirasto voi radioluvan voimassa ollessa muuttaa lupaehtoja ilman luvanhaltijan suostumusta, jos se on välttämätöntä radiotaajuuksien suunnitelmien muuttumisen, taajuuksia koskevien määräysten, kansainvälisten sopimusvelvoitteiden tai viestintämarkkinoiden tehokkuuden varmistamisen vuoksi, taikka jos se on perusteltua radioviestinnän häiriöiden estämisen tai poistamisen vuoksi.

#### 12 §

##### *Radioluvan ja radiotaajuuksien varauksen peruuttaminen*

Viestintävirasto voi kokonaan tai osittain peruuttaa radioluvan tai radiotaajuuksien varauksen, jos:

1) luvanhaltija 36 §:n mukaisesti määrättyistä toimenpiteistä huolimatta vakavasti tai toistuvasti rikkoo radioviestinnän häiriöttömyyden kannalta olennaista tämän lain nojalla annettua määräystä tai lupaehtoa taikka olennaisesti rikkoo radiolupa- tai radiotaajuuksien varaukseen liittyvää maksuvelvollisuutta;

---

#### 15 §

##### *Pätevyyden osoittaminen*

---

Pätevyydestodistuksen saamiseksi on suoritettava pätevyystutkinto. Tutkinnossa on osoitettava kyseiseen radioviestinnän lajiin liittyvien sääntöjen, ohjeiden ja laitteiden tuntemus sekä tarvittava kielitaito. Viestintävirasto määrää tutkintovaatimukset sekä tutkinnon vastaanottajat.

---

#### 18 §

##### *Pätevyys- ja kelpoisuustodistuksen peruuttaminen*

Viestintävirasto voi peruuttaa pätevyys- tai kelpoisuustodistuksen, jos todistuksen haltija lähettää radiolähtetimestä rikoslain 34 luvun 10 §:ssä tarkoitettua perättömän vaarailoituksen, häiritsee radiolähtetimestä radioviestintää rikoslain 38 luvun 5, 6 § tai 7 §:ssä rangaistavaksi säädettyllä tavalla taikka toistuvasti rikkoo radioviestintää koskevia säännöksiä tai toistuvasti huolimattomuuttaan aiheuttaa radioliikenteelle haitallisen häiriön.

## 3 luku

**Telelaitteiden markkinoille saattaminen**

## 19 §

*Maahantuonti, myynti, kaupan pitäminen, esittely ja käyttö*

Suomeen saa tuoda myynti- tai luovutus-tarkoituksessa tai Suomessa pitää kaupan, myydä tai luovuttaa toiselle vain sellaisia telepäätelaitteita ja viestintäverkkolaitteita, jotka täyttävät tämän lain sekä sen nojalla säädettyt ja määrätyt olennaiset vaatimukset ja joissa on tarvittavat merkinnät sekä vaatimustenmukaisuusvakuutus. Telepäätelaitteissa on lisäksi oltava merkintä käyttötarkoituksesta.

Suomessa markkinoille saatettavaksi tarkoitettu muukin kuin 1–3 momentin mukainen telelaite voidaan asettaa näytteille, jos näkyvällä merkinnällä selvästi ilmoitetaan, että laitetta ei voi saattaa markkinoille, ennen kuin sen on varmistettu täyttävän 20 §:ssä tarkoitettuja olennaiset vaatimukset.

## 20 §

*Olennaiset vaatimukset*

Telelaitteen on täytettävä seuraavat niitä koskevat olennaiset vaatimukset:

1) ihmisten terveyden ja turvallisuuden suojeluun liittyvät vaatimukset, mukaan lukien sähköturvallisuusvaatimukset siten kuin niistä erikseen säädetään, jännitealuerajoja radio- ja telepäätelaitteiden osalta soveltamatta;

2) sähkömagneettista yhteensopivuutta koskevat suojavaatimukset siten kuin Viestintävirasto määrää;

3) vaatimus radiotaajuuksien ja kiertoarresurssien tehokkaasta käytöstä haitallisten häiriöiden välttämiseksi.

## 21 §

*Vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyt*

Telelaitteen vaatimustenmukaisuus on osoitettava:

1) sisäisellä tuotevalvonnalla;

2) erityiset radiolaitetestit sisältävällä sisäisellä tuotevalvonnalla;

3) erityiset radiolaitetestit ja arviointilaitoksen lausunnon sisältävällä sisäisellä tuotevalvonnalla;

3 a) arviointilaitoksen lausunnon sisältävällä sisäisellä tuotevalvonnalla;

3 b) sähköturvallisuuslain (410/1996) 14 §:ssä tarkoitettua tarkastuslaitoksen todistuksen tai kertomuksen sisältävällä tuotevalvonnalla; tai

4) täydellisellä laadunvarmistuksella.

Jokaisessa 1 momentissa tarkoitettussa menettelyssä telelaitteen valmistajan on varmistettava, että laite täyttää 20 §:ssä tarkoitettuja olennaiset vaatimukset sekä laadittava asiakirja, jossa laitteen vakuutetaan täyttävän nämä vaatimukset (vaatimustenmukaisuusvakuutus). Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa menettelyssä on laitteelle lisäksi tehtävä erityiset testit. Edellä 1 momentin 3 ja 3 a kohdassa tarkoitettussa menettelyssä on lisäksi esitettävä testien tuloksiin ja laitteesta laadittuun tekniseen asiakirjaan perustuva rakennetiedosto arviointilaitokselle.

Arviointilaitoksen laitteen rakennetiedostosta antama kielteinen lausunto ei estä muussa kuin 1 momentin 3 b kohdan arviointimenettelyssä valmistajaa saattamasta laitetta markkinoille, jos laite täyttää 20 §:ssä tarkoitettuja olennaiset vaatimukset.

Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettussa menettelyssä valmistajan on käytettävä tuotteiden suunnittelussa, valmistuksessa ja tarkastuksessa arviointilaitoksen hyväksymää laatujärjestelmää. Valvontaa varten valmistajan on annettava arviointilaitokselle tarvittavat tiedot sekä sallittava tuotanto-, tarkastus-, testaus- ja varastotilojensa tarkastaminen. Jos laatujärjestelmä ei enää täytä sille tämän lain nojalla asetettuja vaatimuksia, arviointilaitos voi peruuttaa hyväksyntänsä.

Vaatimustenmukaisuuden varmistamismenettelyihin liittyvät asiakirjat on laadittava suomen tai ruotsin kielellä taikka arviointilait-

toksen tai Viestintäviraston hyväksymällä kielellä. Valmistajan on säilytettävä mainitut asiakirjat Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden kansallisten valtioiden saatavilla vähintään kymmenen vuotta sen jälkeen, kun viimeinen telelaite on valmistettu.

Viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset telelaitteen vaatimustenmukaisuuden varmistamisessa noudatettavasta menettelystä ja sen yhteydessä laadittavista asiakirjoista.

#### 21 a §

##### *Radiolähtetimen vaatimustenmukaisuuden varmistaminen*

Radiolähtetimen, jonka valmistaja on soveltanut 4 §:n 8 kohdassa tarkoitettuja yhdenmukaistettuja standardeja, vaatimustenmukaisuus on osoitettava 21 §:n 1 momentin 2, 3 tai 4 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä.

Radiolähtetimen, jonka valmistaja ei ole soveltanut 4 §:n 8 kohdassa tarkoitettuja yhdenmukaistettuja standardeja tai on soveltanut niitä vain osittain, vaatimustenmukaisuus on osoitettava 21 §:n 1 momentin 3 tai 4 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä. Radiolähtetimen sähkömagneettista yhteensopivuutta koskeva vaatimustenmukaisuus voidaan osoittaa myös 21 §:n 1 momentin 3 b kohdassa tarkoitettulla arviointimenetelmällä.

#### 21 b §

##### *Radiovastaanottimen vaatimustenmukaisuuden varmistaminen*

Radiovastaanottimen ja radiolaitteen vastaanotinosien vaatimustenmukaisuus on osoitettava 21 §:n 1 momentin 1, 3 tai 4 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä. Radiovastaanottimen sähkömagneettista yhteensopivuutta koskeva vaatimustenmukaisuus voidaan osoittaa myös 21 §:n 1 momentin 3 b kohdassa tarkoitettulla arviointimenetelmällä. Yksinomaan televisio- tai radio-ohjelmistoja vastaanottamaan tarkoitettuna radiovastaanot-

timen vaatimustenmukaisuus on osoitettava 21 §:n 1 momentin 1 tai 3 b kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä.

#### 21 c §

##### *Telepäätelaitteen vaatimustenmukaisuuden varmistaminen*

Telepäätelaitteen vaatimustenmukaisuus on osoitettava 21 §:n 1 momentin 1, 3 a tai 4 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä. Telepäätelaitteen sähkömagneettista yhteensopivuutta koskeva vaatimustenmukaisuus voidaan osoittaa myös 21 §:n 1 momentin 3 b kohdassa tarkoitettulla arviointimenetelmällä.

#### 21 d §

##### *Viestintäverkkolaitteen vaatimustenmukaisuuden varmistaminen*

Viestintäverkkolaitteen, jonka valmistaja on soveltanut sähkömagneettista yhteensopivuutta koskevia, Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä julkaistuja yhdenmukaistettuja standardeja vastaavia kansallisia standardeja tai sellaisia kansallisia standardeja, joiden soveltamisalaa koskevia yhdenmukaistettuja standardeja ei ole, vaatimustenmukaisuus on osoitettava 21 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä.

Viestintäverkkolaitteen, jonka valmistaja ei ole soveltanut 1 momentissa tarkoitettuja standardeja tai on soveltanut niitä vain osittain, vaatimustenmukaisuus on osoitettava 21 §:n 1 momentin 3 b kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä.

#### 22 §

##### *Merkitseminen ja annettavat tiedot*

Telelaitteen valmistajan on varustettava 21 §:n mukaisesti varmistettu laite merkinnällä siten kuin Viestintävirasto määrää.

-----

## 23 §

*Ilmoitus markkinoille saattamisesta*

Jos 21 a §:n mukaisesti varmistettu radiolähetin toimii taajuuksilla, jotka Viestintäviraston määräyksissä osoitetaan muuhun käyttötarkoitukseen, valmistajan on ilmoitettava Viestintävirastolle aikomuksesta saattaa radiolähetin markkinoille.

## 24 §

*Eriyisten radiolaitteiden ja telepätelaitteiden vaatimukset (23.5.2003/399)*

Mitä 20–22 §:ssä säädetään, ei koske:

- 1) yksinomaan radioamatööriviestintään tarkoitettuja muuten kuin kaupallisesti saavilla olevia radiolaitteita;
- 2) radiolaitteita, joiden vaatimustenmukaisuus varmistetaan laivanvarusteina;
- 3) ilmailuradioviestinnässä käytettäviä radiolaitteita;
- 4) yksinomaan yleisen turvallisuuden varmistamiseen, valtion turvallisuuteen taikka rikosten paljastamiseen, selvittämiseen tai esitutkintaan käytettäviä radiolaitteita ja telepätelaitteita.

## 4 luku

**Ohjaus ja valvonta**

## 27 §

*Eräiden muiden viranomaisten tehtävät*

Poliisi ja rajavartiolaitos valvovat Viestintäviraston ohella 7 §:n 1 momentin ja 15 §:n 1 momentin noudattamista. Merenkululaitos valvoo Viestintäviraston ohella 15 §:n 1 momentin sekä 16 §:n 1 momentin noudattamista. Tulliviranomainen valvoo Viestintäviraston ohella telelaitteiden maahantuontia koskevien säännösten ja määräysten noudattamista.

## 28 §

*Viestintävirastolle annettavat tiedot*

Telelaitteita kaupan pitävän on pyynnöstä annettava Viestintäviraston tarkastajalle tietoja radiolaitteiden ja telepätelaitteiden teknisestä rakenteesta, vaatimustenmukaisuuden varmistamisesta ja luovutuksista.

Telelaitteen haltija ja omistaja ovat velvollisia antamaan Viestintävirastolle tietoja niiden rakenteesta, käytöstä ja sijainnista sekä tietoja, joita tarvitaan maksujen perinnässä.

## 29 §

*Tiedonsaanti tulliviranomaiselta*

Viestintävirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada tulliviranomaiselta telelaitteen maahantuojan nimi sekä maahan tuotujen laitteiden määrää ja tuontiajan kohtaa koskevia tietoja.

## 31 §

*Tarkastus*

Mitä edellä 3 momentissa säädetään viestintäviraston tarkastajasta koskee myös rajavartiolaitoksen edustajaa.

## 32 §

*Telelaitteen tutkittavaksi ottaminen*

Jos tutkittavaksi otettu telelaite täyttää tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten vaatimukset ja sen arvo on alentunut tutkimuksen vuoksi, omistajalle on vaatimuksesta maksettava laitteesta käypää hintaa vastaava korvaus.

Jos telelaite on olennaisella tavalla tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten

tai määräysten vastainen, Viestintävirasto voi velvoittaa laitteen valmistajan tai maahantuojan korvaamaan tutkimuksesta aiheutuneet kustannukset ja poistamaan laitteet markkinoilta.

#### 34 §

##### *Häiriöiden estäminen*

Viestintävirastolla on oikeus kieltää telelaitteen maahantuonti, kaupan pitäminen, myynti, luovutus ja käyttö sekä 14 §:ssä tarkoitettua erityisen sähkölaitteen käyttöä, jos se on aiheuttanut haitallisen häiriön tai sen voidaan todennäköisin syin olettaa aiheuttavan haitallisen häiriön.

Viestintävirastolla on oikeus tarkastaa ja ottaa tutkittavaksi radiolaitteita, jos sen todennäköisin syin epäillä olevan tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastainen. Jos radiolaitteen tai sen käytön todetaan olevan olennaisella tavalla tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastainen tai voidaan aiheuttaa haitallisen häiriön, Viestintävirasto voi tehdä radiolaitteen tilapäisesti toimintakyvyttömäksi, jos siitä ei aiheudu radiolaitteen haltijalle olosuhteisiin nähden kohtuutonta haittaa tai vahinkoa. Radiolaitteen tutkittavaksi ottamiseen sovelletaan muilta osin 32 §:n säännöksiä.

#### 5 luku

##### **Erinäiset säännökset**

#### 37 §

##### *Radioviestinnän luottamuksellisuus*

Radioviestintä on luottamuksellista ja sitä saa vastaanottaa vain se, jolle se on tarkoitettu.

Mitä edellä 1 ja 2 momentissa säädetään ei koske:

- 1) televisio- ja ääniradio-ohjelmistojen alkuperäisiä lähetyksiä;
- 2) hätäkutsuja;
- 3) yleisellä kutsukanavalla harjoitettavaa radioviestintää;
- 4) radioamatööriviestintää;
- 5) lyhytaaltoradioviestintää 27 megahertsin taajuusalueella;

eikä muuta sellaista radioviestintää, joka on tarkoitettu yleisesti vastaanotettavaksi.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei estä tiedon antamista Viestintävirastolle luottamuksellisen radiolähetyksen olemassaolosta ja tunnistamistiedoista, jos se on tarpeen radioviestinnän häiriön tunnistamiseksi ja paikantamiseksi, häiriön poistamiseksi tai rajoittamiseksi taikka häiriön aiheuttajan syytteen saattamiseksi. Tietoja luottamuksellisen radiolähetyksen sisällöstä saa antaa vain, jos se on välttämätöntä turvallisuusradioviestinnän häiriön tunnistamiseksi, paikantamiseksi, poistamiseksi tai rajoittamiseksi taikka häiriön aiheuttajan syytteen saattamiseksi.

#### 39 §

##### *Rangaistussäännökset*

Joka tahallaan

- 3) rikkoo telelaitteen maahantuontia, myyntiä, kaupan pitämistä, toiselle luovutusta tai näytteille asettamista koskevaa säännöstä taikka laitteiden tutkittavaksi ottamisen yhteydessä annettua kieltoa; taikka

on tuomittava, jollei teosta muussa laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, radiolain rikkomisesta sakkoon.

#### 42 §

##### *Hyvä hallinto ja oikeusturva*

Arviointilaitoksen ja 15 §:n 3 momentissa tarkoitetun pätevyystutkinnon vastaanottajan on suorittaessaan tässä laissa tarkoitettuja

tehtäviään noudatettava, mitä hallintolaissa (434/2003), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja kielilaissa (423/2003) säädetään.

Arviointilaitoksen radiolaitteen laadunvarmistusjärjestelmää koskevaan päätökseen sekä pätevyystutkinnon hylkäämistä koskevaan päätökseen voi hakea oikaisua Viestintävirastolta. Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän

kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 40 §:ssä säädetään.

\_\_\_\_\_

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä kuuta 20

Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 2004

**Tasavallan Presidentti**

**TARJA HALONEN**

Liikenne- ja viestintäministeri *Leena Luhtanen*



*Liite  
Rinnakkaisteksti*

## Laki

### radiolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti:

*kumotaan* 16 päivänä marraskuuta annetun radiolain (1015 / 2001) 15 §:n 5 momentti, jolloin nykyinen 6 momentti siirtyy 5 momentiksi sekä 24 §:n 1 momentin 3 kohta, jolloin nykyiset 4 ja 5 kohta siirtyvät 3 ja 4 kohdaksi;

*muutetaan* lain nimike, 1 §:n 3 kohta, 2 §:n 1 momentti, 4 §:n 3 a kohta, 5 §:n otsikko, 6 §:n 2 ja 4 momentti, 8 §:n 3 momentti, 12 §:n 1 kohta, 15 §:n 3 momentti, 18 §, 3 luvun otsikko, 19 §:n 3 ja 4 momentti, 20 §:n 1 momentti, 21 §, 22 §:n 1 momentti, 23 §:n 1 momentti, 27 §, 28 §:n 2 ja 3 momentti, 29 §, 32 §:n otsikko sekä 2 ja 3 momentti, 34 §:n 1 ja 3 momentti, 37 §:n 1 ja 3 momentti, 39 §:n 1 momentin 3 kohta, 42 §:n otsikko ja 42 § sellaisena kuin niistä ovat 1 §:n 3 kohta, 2 §:n 1 momentti, 4 §:n 3 a kohta, 5 §:n otsikko, 6 §:n 2 momentti, 8 §:n 3 momentti, 3 luvun otsikko, 19 §:n 3 ja 4 momentti, 20 §:n 1 momentti, 21 §, 22 §:n 1 momentti, 27 §, 28 §:n 2 ja 3 momentti, 29 §, 32 §:n otsikko sekä 2 ja 3 momentti ja 39 §:n 1 momentin 3 kohta laissa 399/2003; sekä

*lisätään* 7 §:ään sellaisena kuin se on laissa 399/2003 uusi 6 momentti, lakiin uusi 21 a – d §, 31 §:ään uusi 4 momentti ja 37 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyiset 3 ja 4 momentti siirtyvät 4 ja 5 momentiksi seuraavasti:

*Voimassa oleva laki*

*Ehdotus*

### Radiolaki

1 luku

#### Yleiset säännökset

1 §

*Lain tarkoitus*

Tämän lain tarkoituksena on:

-----  
3) luoda edellytykset *radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden* mahdollisimman vapaalle liikkuvuudelle;  
-----

### Laki

*radiotaajuuksista ja telelaitteista*

1 luku

#### Yleiset säännökset

1 §

*Lain tarkoitus*

Tämän lain tarkoituksena on:

-----  
3) luoda edellytykset *telelaitteiden* mahdollisimman vapaalle liikkuvuudelle;  
-----

2 §

*Soveltamisala*

Tässä laissa säädetään *radiolaitteiden ja telepätelaitteiden* markkinoille saattamisesta ja kaupan pitämisestä, radiolaitteiden hallussapidosta ja käytöstä sekä radiotaajuuksien käytön suunnittelusta ja niiden osoittamisesta eri käyttötarkoituksiin.

---

4 §

*Määritelmät*

Tässä laissa tarkoitetaan:

---

3 a) *telepätelaitteella* laitetta, joka *tietojen* lähettämiseksi, käsittelemiseksi tai vastaanottamiseksi on tarkoitettu johtimella, radioteitse, optisesti tai muulla sähkömagneettisella tavalla liitettäväksi joko suoraan yleisen viestintäverkon liittymään tai toimimaan yleisen viestintäverkon yhteydessä kytkettynä suoraan tai epäsuorasti yleisen viestintäverkon liittymään;

(uusi)

(uusi)

---

5 §

***Radiolaitteen ja telepätelaitteen valmistajan sijasta vastuussa olevat***

---

2 §

*Soveltamisala*

Tässä laissa säädetään *telelaitteiden* markkinoille saattamisesta ja kaupan pitämisestä, radiolaitteiden hallussapidosta ja käytöstä sekä radiotaajuuksien käytön suunnittelusta ja niiden osoittamisesta eri käyttötarkoituksiin.

---

4 §

*Määritelmät*

Tässä laissa tarkoitetaan:

---

3 a) *telepätelaitteella* laitetta, joka *viestien* lähettämiseksi, käsittelemiseksi tai vastaanottamiseksi on tarkoitettu johtimella, radioteitse, optisesti tai muulla sähkömagneettisella tavalla liitettäväksi joko suoraan yleisen viestintäverkon liittymään tai toimimaan yleisen viestintäverkon yhteydessä kytkettynä suoraan tai epäsuorasti yleisen viestintäverkon liittymään;

3 b) *viestintäverkkolaitteella* ***laitetta, joka on tarkoitettu käytettäväksi viestien siirtoon tai ohjaamiseen viestintäverkossa;***

3 c) *telelaitteella* ***radiolaitetta, telepätelaitetta ja viestintäverkkolaitetta;***

---

5 §

***Telelaitteen valmistajan sijasta vastuussa olevat***

---

## 2 luku

**Radiotaajuushallinto**

## 6 §

*Radiotaajuuksien käyttö*


---

Valtioneuvosto vahvistaa viestintämarkkinalain (393/2003) 4 §:ssä tarkoitettuun toimilupaa edellyttävään teletointaan sekä televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain (744/1998) 7 §:ssä tarkoitettuun toimiluvanvaraiseen televisio- ja radiotoiminnan harjoittamiseen määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelman. *Muihin käyttötarkoituksiin määrättyjen taajuusalueiden jakamisesta käyttäjille päättää Viestintävirasto.*

---

Viestintävirasto voi yksittäisessä tapauksessa teknisen syyn vuoksi poiketa 2 momentissa tarkoitettusta vahvistetusta käyttösuunnitelmasta, jos se on radioviestinnän häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi välttämätöntä.

## 7 §

*Radiolupa*

(uusi)

## 2 luku

**Radiotaajuushallinto**

## 6 §

*Radiotaajuuksien käyttö*


---

Valtioneuvosto vahvistaa viestintämarkkinalain (393/2003) 4 §:ssä tarkoitettuun toimilupaa edellyttävään teletointaan sekä televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain (744/1998) 7 §:ssä tarkoitettuun toimiluvanvaraiseen televisio- ja radiotoiminnan harjoittamiseen määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelman.

---

Viestintävirasto voi yksittäisessä tapauksessa teknisen syyn vuoksi poiketa 2 momentissa tarkoitettusta vahvistetusta käyttösuunnitelmasta, jos se on radioviestinnän häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi välttämätöntä. *Viestintävirasto voi perustellusta syystä sallia käyttösuunnitelmassa tarkoitetulle radiotaajuusalueelle myös muuta kuin sen käyttötarkoituksen mukaista radioviestintää, jos muu radioviestintä ei rajoita taajuusalueen käyttöä sen ensisijaisiin käyttötarkoituksiin eikä aiheuta häiriötä ensisijaisten käyttötarkoitusten mukaiselle radioviestinnälle.*

## 7 §

*Radiolupa*


---

*Vieraan valtion edustaja ei tarvitse radio-*

*lupaa valtio- tai työvierailussa käytettävän radiolähettimen hallussapitoon ja käyttöön, jos radiolähettimen hallussapidosta ja käytöstä on ilmoitettu Viestintävirastolle ja radiolähettimen rakenteesta on annettu Viestintävirastolle sen pyytämät tiedot.*

## 8 §

*Lupaehdot*

Viestintävirasto voi radioluvan voimassa ollessa muuttaa lupaehtoja, jos se on välttämätöntä radiotaajuuksien suunnitelmien muuttumisen, taajuuksia koskevien määräysten tai kansainvälisten sopimusvelvoitteiden vuoksi, tai jos se on perusteltua radioviestinnän häiriöiden estämisen tai poistamisen vuoksi.

## 12 §

*Radioluvan ja radiotaajuuksien varauksen peruuttaminen*

Viestintävirasto voi kokonaan tai osittain peruuttaa radioluvan tai radiotaajuuksien varauksen, jos:

1) luvanhaltija 36 §:n mukaisesti määrätyistä toimenpiteistä huolimatta vakavasti ja toistuvasti rikkoo radioviestinnän häiriöttömyyden kannalta olennaista *lupaehtoa* taikka olennaisesti rikkoo radiolupaan tai radiotaajuuksien varaukseen liittyvää maksuvelvollisuutta;

## 8 §

*Lupaehdot*

Viestintävirasto voi radioluvan voimassa ollessa muuttaa lupaehtoja *ilman luvanhaltijan suostumusta*, jos se on välttämätöntä radiotaajuuksien suunnitelmien muuttumisen, taajuuksia koskevien määräysten, kansainvälisten sopimusvelvoitteiden *tai viestintämarkkinoiden tehokkuuden varmistamisen vuoksi, taikka* jos se on perusteltua radioviestinnän häiriöiden estämisen tai poistamisen vuoksi.

## 12 §

*Radioluvan ja radiotaajuuksien varauksen peruuttaminen*

Viestintävirasto voi kokonaan tai osittain peruuttaa radioluvan tai radiotaajuuksien varauksen, jos:

1) luvanhaltija 36 §:n mukaisesti määrätyistä toimenpiteistä huolimatta vakavasti *tai* toistuvasti rikkoo radioviestinnän häiriöttömyyden kannalta olennaista *tämän lain nojalla annettua määräystä tai lupaehtoa* taikka olennaisesti rikkoo radiolupaan tai radiotaajuuksien varaukseen liittyvää maksuvelvollisuutta;

## 15 §

*Pätevyyden osoittaminen*

Pätevyydestodistuksen saamiseksi on suoritettava pätevyystutkinto. Tutkinnossa on osoitettava kyseiseen radioviestinnän lajiin liittyvien sääntöjen, ohjeiden ja laitteiden tuntemus sekä tarvittava kielitaito. Viestintävirasto määrää tutkintovaatimukset sekä tutkinnon vastaanottajat, joiden on oltava virka- tai työsuhteessa Viestintävirastoon.

Tutkinnossa hylätty voi vaatia tutkintosuorituksensa arvioinnin oikaisua Viestintävirastolta. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea muutosta niin kuin 40 §:ssä säädetään.

## 18 §

*Pätevyys- ja kelpoisuustodistuksen peruuttaminen*

Viestintävirasto voi peruuttaa pätevyys- tai kelpoisuustodistuksen, jos todistuksen haltija lähettää radiolähettimellä rikoslain 34 luvun 10 §:ssä tarkoitetun perättömän vaarailmoituksen, häiritsee radiolähettimellä radioviestintää rikoslain 38 luvun 6 §:n 2 kohdassa tai 7 §:ssä rangaistavaksi säädettyllä tavalla taikka toistuvasti rikkoo radioviestintää koskevia säännöksiä tai toistuvasti huolimattomuuttaan aiheuttaa radioliikenteelle haitallisen häiriön.

## 15 §

*Pätevyyden osoittaminen*

Pätevyydestodistuksen saamiseksi on suoritettava pätevyystutkinto. Tutkinnossa on osoitettava kyseiseen radioviestinnän lajiin liittyvien sääntöjen, ohjeiden ja laitteiden tuntemus sekä tarvittava kielitaito. Viestintävirasto määrää tutkintovaatimukset sekä tutkinnon vastaanottajat.

(poisto/siirto 42 §:ään)

## 18 §

*Pätevyys- ja kelpoisuustodistuksen peruuttaminen*

Viestintävirasto voi peruuttaa pätevyys- tai kelpoisuustodistuksen, jos todistuksen haltija lähettää radiolähettimellä rikoslain 34 luvun 10 §:ssä tarkoitetun perättömän vaarailmoituksen, häiritsee radiolähettimellä radioviestintää rikoslain 38 luvun 5, 6 § tai 7 §:ssä rangaistavaksi säädettyllä tavalla taikka toistuvasti rikkoo radioviestintää koskevia säännöksiä tai toistuvasti huolimattomuuttaan aiheuttaa radioliikenteelle haitallisen häiriön.

## 3 luku

**Radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden markkinoille saattaminen**

## 19 §

*Maahantuonti, myynti, kaupan pitäminen, esittely ja käyttö*

Suomeen saa tuoda myynti- tai luovutus- tarkoituksessa tai Suomessa pitää kaupan, myydä tai luovuttaa toiselle vain sellaisia *telepäätelaitteita*, jotka täyttävät tämän lain sekä sen nojalla säädetyt ja määrätyt olennaiset vaatimukset ja joissa on tarvittavat merkinnät, ilmoitus käyttötarkoituksesta ja vaatimustenmukaisuusvakuutus.

Suomessa markkinoille saatettavaksi tarkoitettu muukin kuin 1–3 momentin mukainen *radiolaitte tai telepäätelaitte* voidaan asettaa näytteille, jos näkyvällä merkinnällä selvästi ilmoitetaan, että laitetta ei voi saattaa markkinoille, ennen kuin sen on varmistettu täyttävän 20 §:ssä tarkoitettujen olennaiset vaatimukset.

## 20 §

*Olennaiset vaatimukset*

*Radiolaitteen ja telepäätelaitteen on täytettävä seuraavat niitä koskevat olennaiset vaatimukset:*

- 1) ihmisten terveyden ja turvallisuuden suojeluun liittyvät vaatimukset, mukaan lukien sähköturvallisuusvaatimukset siten kuin niistä erikseen säädetään, jännitealuerajoja soveltamatta;
- 2) sähkömagneettista yhteensopivuutta koskevat suojavaatimukset siten kuin Viestintävirasto määrää;
- 3) vaatimus radiotaajuuksien ja kierto-

## 3 luku

**Telelaitteiden markkinoille saattaminen**

## 19 §

*Maahantuonti, myynti, kaupan pitäminen, esittely ja käyttö*

Suomeen saa tuoda myynti- tai luovutus- tarkoituksessa tai Suomessa pitää kaupan, myydä tai luovuttaa toiselle vain sellaisia *telepäätelaitteita ja viestintäverkkoaitteita*, jotka täyttävät tämän lain sekä sen nojalla säädetyt ja määrätyt olennaiset vaatimukset ja joissa on tarvittavat merkinnät *sekä vaatimustenmukaisuusvakuutus*. *Telepäätelaitteessa on lisäksi oltava merkintä käyttötarkoituksesta.*

Suomessa markkinoille saatettavaksi tarkoitettu muukin kuin 1–3 momentin mukainen *telelaitte* voidaan asettaa näytteille, jos näkyvällä merkinnällä selvästi ilmoitetaan, että laitetta ei voi saattaa markkinoille, ennen kuin sen on varmistettu täyttävän 20 §:ssä tarkoitettujen olennaiset vaatimukset.

## 20 §

*Olennaiset vaatimukset*

*Telelaitteen on täytettävä seuraavat niitä koskevat olennaiset vaatimukset:*

- 1) ihmisten terveyden ja turvallisuuden suojeluun liittyvät vaatimukset, mukaan lukien sähköturvallisuusvaatimukset siten kuin niistä erikseen säädetään, jännitealuerajoja *radio- ja telepäätelaitteiden* osalta soveltamatta;
- 2) sähkömagneettista yhteensopivuutta koskevat suojavaatimukset siten kuin Viestintävirasto määrää;
- 3) vaatimus radiotaajuuksien ja kierto-

*Voimassa oleva laki*

resurssien tehokkaasta käytöstä haitallisten häiriöiden välttämiseksi.

---

## 21 §

*Vaatimustenmukaisuuden **varmistaminen***

*Radiolaitteen ja telepätelaitteen vaatimustenmukaisuus on osoitettava:*

- 1) sisäisellä tuotevalvonnalla;
  - 2) erityiset radiolaitetestit sisältävällä sisäisellä tuotevalvonnalla;
  - 3) erityiset radiolaitetestit *ja 41 §:ssä tarkoitettun* arviointilaitoksen lausunnon sisältävällä sisäisellä tuotevalvonnalla;
  - 3 a) *jäljempänä 41 §:ssä tarkoitettun* arviointilaitoksen lausunnon sisältävällä sisäisellä tuotevalvonnalla; tai
- (uusi)

- 4) täydellisellä laadunvarmistuksella.

*Radiolähettimen, jonka valmistaja on soveltanut 4 §:n 8 kohdassa tarkoitettuja yhdenmukaistettuja standardeja, vaatimustenmukaisuus on osoitettava 1 momentin 2, 3 tai 4 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä.*

*Radiolähettimen, jonka valmistaja ei ole soveltanut 4 §:n 8 kohdassa tarkoitettuja yhdenmukaistettuja standardeja tai on soveltanut niitä vain osittain, vaatimustenmukaisuus on osoitettava 1 momentin 3 tai 4 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä.*

*Radiovastaanottimen ja radiolaitteen va-*

*Ehdotus*

resurssien tehokkaasta käytöstä haitallisten häiriöiden välttämiseksi.

---

## 21 §

*Vaatimustenmukaisuuden **arviointimenet-**  
**lyt***

*Telelaitteen vaatimustenmukaisuus on osoitettava:*

- 1) sisäisellä tuotevalvonnalla;
- 2) erityiset radiolaitetestit sisältävällä sisäisellä tuotevalvonnalla;
- 3) erityiset radiolaitetestit *ja* arviointilaitoksen lausunnon sisältävällä sisäisellä tuotevalvonnalla;
- 3 a) arviointilaitoksen lausunnon sisältävällä sisäisellä tuotevalvonnalla;
- 3 b) *sähköturvallisuuslain (410/1996) 14 §:ssä tarkoitettun tarkastuslaitoksen todistuksen tai kertomuksen sisältävällä tuotevalvonnalla; tai*
- 4) täydellisellä laadunvarmistuksella.

(poisto/siirto 21 a §:ään)

(poisto/siirto 21 a §:ään)

(poisto/siirto 21 b §:ään)

*taanotinosien vaatimustenmukaisuus on osoitettava 1 momentin 1, 3 tai 4 kohdassa tarkoitetulla arviointimenettelyllä.*

*Telepäätelaitteen vaatimustenmukaisuus on osoitettava 1 momentin 1, 3 a tai 4 kohdassa tarkoitetulla arviointimenettelyllä.*

Jokaisessa 1 momentissa tarkoitetussa menettelyssä *radiolaitteen tai telepäätelaitteen* valmistajan on varmistettava, että laite täyttää 20 §:ssä tarkoitetut olennaiset vaatimukset sekä laadittava asiakirja, jossa laitteen vakuutetaan täyttävän nämä vaatimukset (vaatimustenmukaisuusvakuutus). Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetussa menettelyssä on laitteelle lisäksi tehtävä erityiset testit. Edellä 1 momentin 3 ja 3 a kohdassa tarkoitetussa menettelyssä on lisäksi esitettävä testien tuloksiin ja laitteesta laadittuun tekniseen asiakirjaan perustuva rakennetiedosto 41 §:ssä tarkoitetulle arviointilaitokselle.

Arviointilaitoksen laitteen rakennetiedostosta antama kielteinen lausunto *ei estä* valmistajaa saattamasta laitetta markkinoille, jos laite täyttää 20 §:ssä tarkoitetut olennaiset vaatimukset.

Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettussa menettelyssä valmistajan on käytettävä tuotteiden suunnittelussa, valmistuksessa ja tarkastuksessa arviointilaitoksen hyväksymää laatujärjestelmää. Valvontaa varten valmistajan on annettava arviointilaitokselle tarvittavat tiedot sekä sallittava tuotanto-, tarkastus-, testaus- ja varastotilojensa tarkastaminen. Jos laatujärjestelmä ei enää täytä sille tämän lain nojalla asetettuja vaatimuksia, arviointilaitos voi peruuttaa hyväksyntänsä.

Vaatimustenmukaisuuden varmistamismenettelyihin liittyvät asiakirjat on laadittava

(poisto/siirto 21 c §:ään)

Jokaisessa 1 momentissa tarkoitetussa menettelyssä *telelaitteen* valmistajan on varmistettava, että laite täyttää 20 §:ssä tarkoitetut olennaiset vaatimukset sekä laadittava asiakirja, jossa laitteen vakuutetaan täyttävän nämä vaatimukset (vaatimustenmukaisuusvakuutus). Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetussa menettelyssä on laitteelle lisäksi tehtävä erityiset testit. Edellä 1 momentin 3 ja 3 a kohdassa tarkoitetussa menettelyssä on lisäksi esitettävä testien tuloksiin ja laitteesta laadittuun tekniseen asiakirjaan perustuva rakennetiedosto arviointilaitokselle.

Arviointilaitoksen laitteen rakennetiedostosta antama kielteinen lausunto *ei estä muussa kuin 1 momentin 3 b kohdan arviointimenettelyssä* valmistajaa saattamasta laitetta markkinoille, jos laite täyttää 20 §:ssä tarkoitetut olennaiset vaatimukset.

Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettussa menettelyssä valmistajan on käytettävä tuotteiden suunnittelussa, valmistuksessa ja tarkastuksessa arviointilaitoksen hyväksymää laatujärjestelmää. Valvontaa varten valmistajan on annettava arviointilaitokselle tarvittavat tiedot sekä sallittava tuotanto-, tarkastus-, testaus- ja varastotilojensa tarkastaminen. Jos laatujärjestelmä ei enää täytä sille tämän lain nojalla asetettuja vaatimuksia, arviointilaitos voi peruuttaa hyväksyntänsä.

Vaatimustenmukaisuuden varmistamismenettelyihin liittyvät asiakirjat on laadittava



*Voimassa oleva laki*

va suomen tai ruotsin kielellä taikka arviointilaitoksen tai Viestintäviraston hyväksymällä kielellä. Valmistajan on säilytettävä mainitut asiakirjat Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden kansallisten valtioiden saatavilla vähintään kymmenen vuotta sen jälkeen, kun viimeinen *radiolaitte* tai *telepäätelaitte* on valmistettu.

Viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset *radiolaitteen ja telepäätelaitteen* vaatimustenmukaisuuden varmistamisessa noudatettavasta menettelystä ja sen yhteydessä laadittavista asiakirjoista.

(uusi)

*Ehdotus*

va suomen tai ruotsin kielellä taikka arviointilaitoksen tai Viestintäviraston hyväksymällä kielellä. Valmistajan on säilytettävä mainitut asiakirjat Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden kansallisten valtioiden saatavilla vähintään kymmenen vuotta sen jälkeen, kun viimeinen *telelaitte* on valmistettu.

Viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset *telelaitteen* vaatimustenmukaisuuden varmistamisessa noudatettavasta menettelystä ja sen yhteydessä laadittavista asiakirjoista.

21 a §

*Radiolähettimen vaatimustenmukaisuuden varmistaminen*

*Radiolähettimen, jonka valmistaja on soveltanut 4 §:n 8 kohdassa tarkoitettuja yhdenmukaistettuja standardeja, vaatimustenmukaisuus on osoitettava 21 §:n 1 momentin 2, 3 tai 4 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä.*

*Radiolähettimen, jonka valmistaja ei ole soveltanut 4 §:n 8 kohdassa tarkoitettuja yhdenmukaistettuja standardeja tai on soveltanut niitä vain osittain, vaatimustenmukaisuus on osoitettava 21 §:n 1 momentin 3 tai 4 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä. Radiolähettimen sähkömagneettista yhteensopivuutta koskeva vaatimustenmukaisuus voidaan osoittaa myös 21 §:n 1 momentin 3 b kohdassa tarkoitettulla arviointimenetelmällä.*

(uusi)

21 b §

*Radiovastaanottimen vaatimustenmukaisuuden varmistaminen*

*Radiovastaanottimen ja radiolaitteen vastaanotinosien vaatimustenmukaisuus on*

*Ehdotus*

*osoitettava 21 §:n 1 momentin 1, 3 tai 4 kohdassa tarkoitetulla arviointimenettelyllä. Radiovastaanottimen sähkömagneettista yhteensopivuutta koskeva vaatimustenmukaisuus voidaan osoittaa myös 21 §:n 1 momentin 3 b kohdassa tarkoitetulla arviointimenetelmällä. Yksinomaan televisio- tai radio-ohjelmistoja vastaanottamaan tarkoitetun radiovastaanottimen vaatimustenmukaisuus on osoitettava 21 §:n 1 momentin 1 tai 3 b kohdassa tarkoitetulla arviointimenettelyllä.*

(uusi)

21 c §

*Telepätelaitteen vaatimustenmukaisuuden varmistaminen*

*Telepätelaitteen vaatimustenmukaisuus on osoitettava 21 §:n 1 momentin 1, 3 a tai 4 kohdassa tarkoitetulla arviointimenettelyllä. Telepätelaitteen sähkömagneettista yhteensopivuutta koskeva vaatimustenmukaisuus voidaan osoittaa myös 21 §:n 1 momentin 3 b kohdassa tarkoitetulla arviointimenetelmällä*

(uusi)

21 d §

*Viestintäverkkolaitteen vaatimustenmukaisuuden varmistaminen*

*Viestintäverkkolaitteen, jonka valmistaja on soveltanut sähkömagneettista yhteensopivuutta koskevia, Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä julkaistuja yhdenmukaistettuja standardeja vastaavia kansallisia standardeja tai sellaisia kansallisia standardeja, joiden soveltamisalaa koskevia yhdenmukaistettuja standardeja ei ole, vaatimustenmukaisuus on osoitettava 21 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetulla arviointimenettelyllä.*

*Viestintäverkkolaitteen, jonka valmistaja ei ole soveltanut 1 momentissa tarkoitettuja standardeja tai on soveltanut niitä vain osittain, vaatimustenmukaisuus on osoitet-*

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

## 22 §

*Merkitseminen ja annettavat tiedot*

*Radiolaitteen ja telepäätelaitteen valmistajan on varustettava 21 §:n mukaisesti varmistettu laite merkinnällä siten kuin Viestintävirasto määrää.*

---

## 23 §

*Ilmoitus markkinoille saattamisesta*

Jos 21 §:n mukaisesti varmistettu radiolähetin toimii taajuuksilla, jotka Viestintäviraston määräyksissä osoitetaan muuhun käyttötarkoitukseen, valmistajan on ilmoitettava Viestintävirastolle aikomuksesta saattaa radiolähetin markkinoille.

---

## 24 §

*Erityisten radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden vaatimukset*

Mitä 20–22 §:ssä säädetään, ei koske:

- 1) yksinomaan radioamatööriviestintään tarkoitettuja muuten kuin kaupallisesti saatavilla olevia radiolaitteita;
- 2) radiolaitteita, joiden vaatimustenmukaisuus varmistetaan laivanvarusteina;
- 3) *televisio- tai radio-ohjelmistoja vastaanottamaan tarkoitettuja radiovastaanottimia*;
- 4) ilmailuradioviestinnässä käytettäviä radiolaitteita;
- 5) yksinomaan yleisen turvallisuuden varmistamiseen, valtion turvallisuuteen taikka rikosten paljastamiseen, selvittämiseen tai esitutkintaan käytettäviä radiolaitteita.

## 22 §

*Merkitseminen ja annettavat tiedot*

*Telelaitteen valmistajan on varustettava 21 §:n mukaisesti varmistettu laite merkinnällä siten kuin Viestintävirasto määrää.*

---

## 23 §

*Ilmoitus markkinoille saattamisesta*

Jos 21 a §:n mukaisesti varmistettu radiolähetin toimii taajuuksilla, jotka Viestintäviraston määräyksissä osoitetaan muuhun käyttötarkoitukseen, valmistajan on ilmoitettava Viestintävirastolle aikomuksesta saattaa radiolähetin markkinoille.

---

## 24 §

*Erityisten radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden vaatimukset*

Mitä 20–22 §:ssä säädetään, ei koske:

- 1) yksinomaan radioamatööriviestintään tarkoitettuja muuten kuin kaupallisesti saatavilla olevia radiolaitteita;
- 2) radiolaitteita, joiden vaatimustenmukaisuus varmistetaan laivanvarusteina; (poisto)
- 3) ilmailuradioviestinnässä käytettäviä radiolaitteita;
- 4) yksinomaan yleisen turvallisuuden varmistamiseen, valtion turvallisuuteen taikka rikosten paljastamiseen, selvittämiseen tai esitutkintaan käytettäviä radiolaitteita ja telepäätelaitteita.

teita ja telepäätelaitteita.

---

## 4 luku

**Ohjaus ja valvonta**

## 27 §

*Eräiden muiden viranomaisten tehtävät*

Poliisi ja rajavartiolaitos valvovat Viestintäviraston ohella 15 §:n 1 momentin sekä 16 §:n 1 momentin noudattamista. Tulliviranomainen valvoo Viestintäviraston ohella radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden maa-  
hantuontia koskevien säännösten ja määräysten noudattamista.

## 28 §

*Viestintävirastolle annettavat tiedot*


---

*Radiolaitteita ja telepäätelaitteita* kaupan pitävän on pyynnöstä annettava Viestintäviraston tarkastajalle tietoja radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden teknisestä rakenteesta, vaatimustenmukaisuuden varmistamisesta ja luovutuksista.

*Radiolaitteen ja telepäätelaitteen* haltija ja omistaja ovat velvollisia antamaan Viestintävirastolle tietoja niiden rakenteesta, käytöstä ja sijainnista sekä tietoja, joita tarvitaan maksujen perinnässä.

## 4 luku

**Ohjaus ja valvonta**

## 27 §

*Eräiden muiden viranomaisten tehtävät*

Poliisi ja rajavartiolaitos valvovat Viestintäviraston ohella 7 §:n 1 momentin ja 15 §:n 1 momentin noudattamista. Merenkululaitos valvoo Viestintäviraston ohella 15 §:n 1 momentin sekä 16 §:n 1 momentin noudattamista. Tulliviranomainen valvoo Viestintäviraston ohella telelaitteiden maa-  
hantuontia koskevien säännösten ja määräysten noudattamista.

## 28 §

*Viestintävirastolle annettavat tiedot*


---

*Telelaitteita* kaupan pitävän on pyynnöstä annettava Viestintäviraston tarkastajalle tietoja radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden teknisestä rakenteesta, vaatimustenmukaisuuden varmistamisesta ja luovutuksista.

*Telelaitteen* haltija ja omistaja ovat velvollisia antamaan Viestintävirastolle tietoja niiden rakenteesta, käytöstä ja sijainnista sekä tietoja, joita tarvitaan maksujen perinnässä.

*Voimassa oleva laki*

## 29 §

*Tiedonsaanti tulliviranomaiselta*

Viestintävirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada tulliviranomaiselta *radiolaitteen ja telepäätelaitteen* maahantuojan nimi sekä maahan tuotujen laitteiden määrää ja tuontijankohtaa koskevia tietoja.

## 31 §

*Tarkastus*

Radiolaitteen haltijan, käyttäjän ja omistajan on tarkastajan pyynnöstä esitettävä tälle hallussaan oleva radiolupa.  
(uusi)

## 32 §

***Radiolaitteen ja telepäätelaitteen* tutkittavaksi ottaminen**

Jos tutkittavaksi otettu *radiolaite tai telepäätelaitte* täyttää tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten vaatimukset ja sen arvo on alentunut tutkimuksen vuoksi, omistajalle on vaatimuksesta maksettava laitteesta käypää hintaa vastaava korvaus.

Jos *radiolaite tai telepäätelaitte* on olennaisella tavalla tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastainen, Viestintävirasto voi velvoittaa laitteen valmistajan tai maahantuojan korvaamaan tutkimuksesta aiheutuneet kustannuk-

*Ehdotus*

## 29 §

*Tiedonsaanti tulliviranomaiselta*

Viestintävirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada tulliviranomaiselta *telelaitteen* maahantuojan nimi sekä maahan tuotujen laitteiden määrää ja tuontijankohtaa koskevia tietoja.

## 31 §

*Tarkastus*

Radiolaitteen haltijan, käyttäjän ja omistajan on tarkastajan pyynnöstä esitettävä tälle hallussaan oleva radiolupa.

*Mitä edellä 3 momentissa säädetään viestintäviraston tarkastajasta koskee myös rajavartiolaitoksen edustajaa.*

## 32 §

***Telelaitteen* tutkittavaksi ottaminen**

Jos tutkittavaksi otettu *telelaite* täyttää tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten vaatimukset ja sen arvo on alentunut tutkimuksen vuoksi, omistajalle on vaatimuksesta maksettava laitteesta käypää hintaa vastaava korvaus.

Jos *telelaite* on olennaisella tavalla tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastainen, Viestintävirasto voi velvoittaa laitteen valmistajan tai maahantuojan korvaamaan tutkimuksesta aiheutuneet kustannukset ja poistamaan laitteet markkinoilta.

set ja poistamaan laitteet markkinoilta

## 34 §

*Häiriöiden estäminen*

Viestintävirastolla on oikeus kieltää *radiolaitteen* maahantuonti, kaupan pitäminen, myynti, luovutus ja käyttö, jos *radio-laite* on aiheuttanut haitallisen häiriön tai sen voidaan todennäköisin syin olettaa aiheuttavan haitallisen häiriön.

Viestintävirastolla on oikeus tarkastaa radiolaite, jos sen todennäköisin syin epäillään olevan tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastainen. Jos radiolaitteen tai sen käytön todetaan olevan olennaisella tavalla tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastainen tai voivan aiheuttaa haitallisen häiriön, Viestintävirasto voi tehdä radiolaitteen tilapäisesti toimintakyvyttömäksi, jos siitä ei aiheudu radiolaitteen haltijalle olosuhteisiin nähden kohtuutonta haittaa tai vahinkoa.

## 5 luku

**Erinäiset säännökset**

## 37 §

*Radiaviestinnän luottamuksellisuus*

Radiaviestintä on luottamuksellista, *jollei sitä ole tarkoitettu yleisesti vastaanotettavaksi.*

Se, joka on ottanut vastaan tai muutoin saanut tiedon luottamuksellisesta radiolähetyksestä, jota ei ole hänelle tarkoitettu, ei

## 34 §

*Häiriöiden estäminen*

Viestintävirastolla on oikeus kieltää *telelaitteen* maahantuonti, kaupan pitäminen, myynti, luovutus ja käyttö *sekä 14 §:ssä tarkoitetun erityisen sähkölaitteen käyttö*, jos se on aiheuttanut haitallisen häiriön tai sen voidaan todennäköisin syin olettaa aiheuttavan haitallisen häiriön.

Viestintävirastolla on oikeus tarkastaa *ja ottaa tutkittavaksi* radiolaite, jos sen todennäköisin syin epäillään olevan tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastainen. Jos radiolaitteen tai sen käytön todetaan olevan olennaisella tavalla tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastainen tai voivan aiheuttaa haitallisen häiriön, Viestintävirasto voi tehdä radiolaitteen tilapäisesti toimintakyvyttömäksi, jos siitä ei aiheudu radiolaitteen haltijalle olosuhteisiin nähden kohtuutonta haittaa tai vahinkoa. *Radiolaitteen tutkittavaksi ottamiseen sovelletaan muilta osin 32 §:n säännöksiä.*

## 5 luku

**Erinäiset säännökset**

## 37 §

*Radiaviestinnän luottamuksellisuus*

Radiaviestintä on luottamuksellista *ja sitä saa vastaanottaa vain se, jolle se on tarkoitettu.*

Se, joka on ottanut vastaan tai muutoin saanut tiedon luottamuksellisesta radiolähetyksestä, jota ei ole hänelle tarkoitettu, ei

*Voimassa oleva laki*

saa oikeudettomasti ilmaista eikä käyttää hyväksi tietoa lähetyksen sisällöstä tai olemassaolosta.

(uusi)

Mitä 2 momentissa säädetään, ei estä tiedon antamista Viestintävirastolle luottamuksellisen radiolähetyksen olemassaolosta ja tunnistamistiedoista, jos se on tarpeen radioviestinnän häiriön tunnistamiseksi ja paikantamiseksi, häiriön poistamiseksi tai rajoittamiseksi taikka häiriön aiheuttajan syyteeseen saattamiseksi. Tietoja luottamuksellisen radiolähetyksen sisällöstä saa antaa vain, jos se on välttämätöntä turvallisuusradioviestinnän häiriön tunnistamiseksi, paikantamiseksi, poistamiseksi tai rajoittamiseksi taikka häiriön aiheuttajan syyteeseen saattamiseksi.

39 §

*Rangaistussäännökset*

Joka tahallaan

3) rikkoo *radiolaitteen tai telepätelaitteen* maahantuontia, myyntiä, kaupan pitämistä, toiselle luovutusta tai näytteille asettamista koskevaa säännöstä taikka laitteiden tutkittavaksi ottamisen yhteydessä annettua kieltoa; taikka

*Ehdotus*

saa oikeudettomasti ilmaista eikä käyttää hyväksi tietoa lähetyksen sisällöstä tai olemassaolosta.

*Mitä edellä 1 ja 2 momentissa säädetään ei koske:*

1) *televisio- ja ääniradio-ohjelmistojen alkuperäisiä lähetyksiä;*

2) *hätkäksuja;*

3) *yleisellä kutsukanavalla harjoitettavaa radioviestintää;*

4) *radioamatööriviestintää;*

5) *lyhytaaltoradioviestintää 27 megahertsin taajuusalueella;*

*eikä muuta sellaista radioviestintää, joka on tarkoitettu yleisesti vastaanotettavaksi.*

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei estä tiedon antamista Viestintävirastolle luottamuksellisen radiolähetyksen olemassaolosta ja tunnistamistiedoista, jos se on tarpeen radioviestinnän häiriön tunnistamiseksi ja paikantamiseksi, häiriön poistamiseksi tai rajoittamiseksi taikka häiriön aiheuttajan syyteeseen saattamiseksi. Tietoja luottamuksellisen radiolähetyksen sisällöstä saa antaa vain, jos se on välttämätöntä turvallisuusradioviestinnän häiriön tunnistamiseksi, paikantamiseksi, poistamiseksi tai rajoittamiseksi taikka häiriön aiheuttajan syyteeseen saattamiseksi.

39 §

*Rangaistussäännökset*

Joka tahallaan

3) rikkoo *telelaitteen* maahantuontia, myyntiä, kaupan pitämistä, toiselle luovutusta tai näytteille asettamista koskevaa säännöstä taikka laitteiden tutkittavaksi ottamisen yhteydessä annettua kieltoa; taikka

on tuomittava, jollei teosta muussa laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, radiolain rikkomisesta sakkoon.

---

## 42 §

*Hyvä hallinto ja oikeusturva arviointimenettelyssä*

Arviointilaitoksen on suorittaessaan 41 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviään noudatettava, mitä hallintomenettelylaissa (598/1982), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa, tiedoksiannosta hallintoasioissa annetussa laissa (232/1966), asiakirjain lähettämisestä annetussa laissa (74/1954) ja kielilaissa (148/1922) säädetään.

Arviointilaitoksen radiolaitteen laadunvarmistusjärjestelmää koskevaan päätökseen voi hakea oikaisua Viestintävirastolta. Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 40 §:ssä säädetään.

on tuomittava, jollei teosta muussa laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, radiolain rikkomisesta sakkoon.

---

## 42 §

*Hyvä hallinto ja oikeusturva*

Arviointilaitoksen ja 15 §:n 3 momentissa tarkoitettun pätevyystutkinnon vastaanottajan on suorittaessaan tässä laissa tarkoitettuja tehtäviään noudatettava, mitä hallintolaissa (434/2003), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja kielilaissa (423/2003) säädetään.

Arviointilaitoksen radiolaitteen laadunvarmistusjärjestelmää koskevaan päätökseen sekä pätevyystutkinnon hylkäämistä koskevaan päätökseen voi hakea oikaisua Viestintävirastolta. Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 40 §:ssä säädetään.

---

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

---